Proletaris de tots els països, uniu-vos!

Lluita

Organ del Partit Socialista Unificat de Catalunya

SETMANARI-N. 119. Preu 5 fr. 17 de setembre del 1947 Redacció i Administració: 8, Av. Mathurin-Moreau, Bureau 19. Paris XIX

Un manifest al servei d'interessos estranys als del nostre poble i a la República

AQUESTS darrers dies ha aparegut a la llum pùblica un manifest que porta les signatures dels líders socialistes Indalecio Prieto, Luis Jiménez de Asua, Trifón Gómez i Antonio Pérez, aquest darrer, delegat del grup socialista de Llopis de l'interior del país a l'exterior.

No hi ha gran cosa de nou en el document d'inspiració prietista. Tots els que havien seguit el desenvolupament de l'Assemblea socialista celebrada fa unes setmanes a Tolosa, hauran pogut constatar que el manifest no és res més que la reafirmació de la línia claudicadora, liquidacionista, antirepublicana, anticomunista, preconitzada per Indalecio Prieto i aprovada per la majoria dels delegats que van assistir a les reunions de Tolosa.

No pretenem, en el nostre editorial, analitzar de dalt a baix el contingut del manifest del P.S.O.E. Més amunt n'hem assenyalat les característiques més essencials. No obstant, sí que volem posar de relleu alguns dels aspectes més rellevants, per tal d'ajudar tots els patriotes catalans, els companys del nostre Partit, a millor copsar i comprendre quins sòn els veritables propòsits d'Indalecio Prieto i dels seus amics.

Assenyalem, en primer terme, que el manifest està orfe de combativitat. No hi ha ni una sola línia en la qual es faci al.lusió, es reti homenatge, a la lluita gloriosa que menen els pobles d'Espanya contra el franco-falangisme i per la República.

Cap mot de record per a les gestes dels heroics treballadors d'Euzkadi! Cap mot de record per a l'activitat desplegada per les valentes Agrupacions Guerrilleres que s'estenen d'una punta a l'altra del país!

Hom comprèn abastament aquests «oblits». El manifest prietista no s'inspira en les lluites plenes de sacrificis i d'heroismes dels nostres obrers i pagesos, de les nostres dones i joves, del conjunt dels pobles hispànics. El manifest s'inspira en la passivitat, en les «solucions» que puguin venir de fora.

D'ací que en el document del P.S.O.E. no hi hagi cap mot que expressi confiança en el poble, en els seus esforços, en la seva capacitat i voluntat combatent i republicana.

D'ací que en l'esmentat document *només* es confiï amb l'*ajut* de l'exterior. I no en l'ajut que poden i han de prestar-nos els països democràtics, sinò en *allò*—que no podem anomenar ajut—, que vulguin imposar-nos els cercles imperialistes.

Aquest, i no cap altre, és el sentit de les invocacions prietistes a l'Organització de les Nacions Unides, car Indalecio Prieto no considera l'O.N.U. com un conjunt de països que poden entendre's per a solucionar qualsevol problema, sinò com un organisme en el qual els Estats Units d'Amèrica i la Gran Bretanya malden per imposar llur voluntat reaccionària, antidemocràtica.

Ho confirmen els mots que va pronunciar el líder socialista el dia que, en els locals de «*Le Populaire*», va fer pùblic el manifest que comentem. Heus-los ací:

«*Nos interesa, predominantemente, lo que digan Inglaterra y los Estados Unidos, en cuyas manos, queramos o no, está la solución del problema español.*»

Si tenim en compte tot allò que han fet els dirigents britànics i norduamericans contra la República Espanyola i en favor del règim feixista de Franco, hom podrà fer-se una idea de quina seria la «solució» donada pels anglo-saxons.

Espanya es convertiria en una nova Grècia. I és això el que cerca, segurament, Indalecio Prieto, pretendent indiscutible del paper que va representar el reaccionari Papandreu en els afers del malaurat poble grec.

Després d'aquestes constatacions és curiós d'assenyalar a qui s'adreça, fonamentalment, el manifest del «Partido Socialista Obrero Español».

«*Estando ya muy próxima la Asamblea de las Naciones Unidas*—diuen—, *formulamos el llamamiento que se nos encargó y para ello publicamos estas líneas, dirigidas a cuantas colectividades y personalidades se sienten insolidarias del falangismo y carezcan de vínculos a través de los cuales subordinen intereses patrios a intereses extranjeros.*»

El cinisme d'aquest passatge no té límits quan es pensa en els mots que hem transcrit més amunt, sobre *allò* que puguin dir, en relació al nostre problema, els Estats Units i la Gran Bretanya.

Franco ha estat i és un agent descarat de l'estranger. Indalecio Prieto, que vol substituir-lo, segueix pel mateix camí.

Això, naturalment, no li impedeix d'acusar els comunistes de servir interessos estrangers. Franco, així com Hitler, ha emprat els mateixos termes, les mateixes calùmnies.

Es bo de subratllar aquestes coincidències!

PRIETO és un servidor fidel d'interessos estrangers car, en exigir i preconitzar l'exclusió dels comunistes de la comunitat nacional, es fa l'intèrpret i l'executor de la línia reaccionària, anticomunista, imposada pels cercles imperialistes anglo-saxons a Xile, a França, a Itàlia, a Bèlgica, i que es vol imposar a altres països.

Aquest criteri anticomunista no és nou. Manuel Cordero, un altre destacat element del P.S.O.E., en el seu llibre «*Los socialistas y la revolución*», pàgina 79, parla ja d'un Comitè format en els darrers temps de la Dictadura primoriverista i en el qual figurava el mateix Prieto, que tenia com objectiu, per part dels socialistes, segons afirma el propi Manuel Cordero en el seu llibre,

«*desplazar de la dirección de las masas revolucionarias a los anarco-sindicalistas y comunistas por no ser revolucionarios serios.*»

Reafirmant els acords adoptats a l'Assemblea de Tolosa, així com les manifestacions fetes per dirigents socialistes de primer pla, el manifest signat per Prieto, Jiménez de Asua, Trifón Gómez i Antonio Pèrez ratifica la posició liquidacionista i de renunciament de les institucions republicanes, i allò que és més greu, condemnen llur legitimitat.

Què diran els republicans sincers, els patriotes que han combatut i combaten contra el franquisme i per la República quan llegeixin el paràgraf següent

«*si el Partido Socialista Obrero* —diu el manifest—,*sacrifica, con gran dolor, el derecho a la legitimidad indiscutible de las instituciones republicanas, los de enfrente deben sacrificar también supuestas legitimidades que dicen encarnar.*»

Amb aquests mots es condemna la magnífica i esclatant victòria popular assolida per les forces republicanes

(Passa pàg. 2)

L'ASSEMBLEA GENERAL DE L'O.N.U.

LA DEMOCRACIA INTERNACIONAL HA D'AJUDAR ELS POBLES HISPANICS EN LA LLUITA CONTRA EL FRANQUISME

Ahir va començar a Lake Succes l'Assemblea General de les Nacions Unides. Els problemes a discutir sòn molt nombrosos. Quatre, però, sòn les qüestions que atreuran principalment l'atenció d'aquesta reunió internacional: Palestina, Grècia, Espanya i l'ofensiva contra el dret de vet que alguns voldrien veure desaparèixer per poder fer de l'O.N.U. un instrument posat a llur servei.

El nostre problema és un dels principals sobre el qual s'hauran de pronunciar els delegats dels països membres de l'O. N. U., encara que les maniobres de Prieto hagin debilitat considerablement la nostra posició. Ja algun periòdic reaccionari, amb evident satisfacció, diu que l'O.N.U. no podrà prendre cap mesura de bloqueig contra Franco, per tal com sòn els mateixos republicans els que han demanat la reobertura de la frontera franco-espanyola. Es clar que es refereixen a Prieto. Però Prieto no és el representant de la República ni dels republicans. Prieto és un agent de la reacció, que fa el joc als enemics de la República.

En la darrera reunió de l'Assemblea General celebrada el desembre de l'any passat, després de fer una condemna del règim de Franco i acordar la retirada dels ambaixadors, es decidí esperar un «termini prudencial» per tal de donar a Franco la possibilitat de modificar el caràcter feixista del seu règim.

Després del temps transcorregut, és evident que el règim franquista segueix essent tan feixista com sempre. Es hora que les Nacions Unides, fent honor a llur paraula i als principis pels quals es creà l'O.N.U. prenguin mesures efectives i pràctiques que signifiquin un ajut substancial a la lluita dels pobles hispànics per tal d'acabar amb el franquisme i restablir la República.

Prendran les Nacions Unides l'acord de trencar totes les relacions i bloquejar l'Espanya de Franco, tal i com nosaltres demanem?

Estem segurs que els nostres amics de sempre, les nacions democràtiques i, al seu cap, la Unió Soviètica, aixecaran llurs veus, com sempre ho han fet, en defensa de la causa dels pobles hispànics i exigiran de l'Assemblea General de l'O.N.U. l'adopció de mesures enèrgiques, concretes, no dilatòries. Però sabem també, que les forces reaccionàries, els imperialistes i llurs agents, s'esforçaran per tal de fer fracassar tota proposició encaminada a fer efectiva la condemna del règim franquista i l'ajut a la lluita dels pobles hispànics.

Cal dir que els plans reaccionaris dels que volen arxivar definitivament el nostre problema, perquè Franco segueixi al Poder, es veuen facilitats pel fet que la República estarà representada per un Govern poc representatiu, mancat de la força i de l'autoritat necessàries. A més del senyor Albornoz, hi haurà a Lake Succes el senyor Alvarez del Vayo, en representació d'un altre grup republicà. També hi haurà els representants del senyor Prieto, arrossegant-se servilment i llepant les sabates dels imperialistes més reaccionaris, perquè els nomenin llurs gerents a Espanya.

Aquesta multiplicació de representants, expressió de la manca d'unitat republicana, posa en mans dels que no desitgen ajudar-nos un argument que faran valer.

Una altra hauria estat, però, la situació i les nostres possibilitats si davant de l'Assemblea General de l'O.N.U. s'hagués presentat un Govern de la República fort i ple d'autoritat, àmpliament representatiu de totes les forces obreres, republicanes i antifranquistes, un Govern d'aglutinament sobre la unitat de la classe obrera i de tots els republicans.

No som pessimistes en allò que es refereix a les resolucions que l'O.N.U. ha de prendre. No som, però, tampoc massa optimistes, d'un optimisme inconscient, perquè de l'anàlisi de la situació internacional i de les forces en pugna extraiem les necessàries conclusions.

L'O.N.U. pot i ha d'ajudar-nos. Existeixen possibilitats perquè sigui així. La intensa mobilització que en aquest sentit s'ha realitzat, per iniciativa de la classe obrera de tots els països, és una força material que pesarà fortament en les discussions del nostre problema. Però seria

(Pasa a la pàgina 2.)

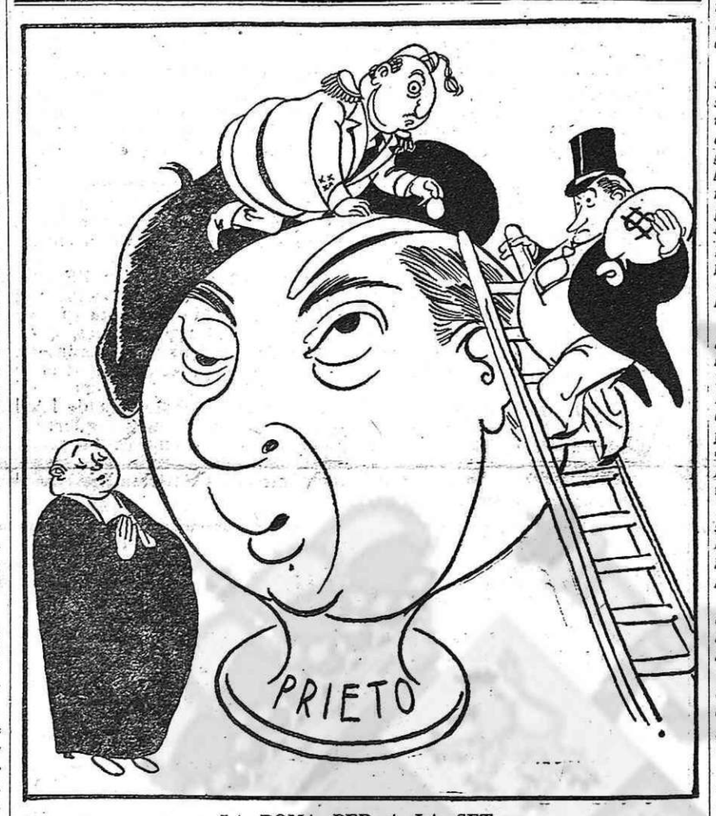

LA POMA PER A LA SET

VEUS DE L'INTERIOR

Sovint hem publicat reproduccions o facsímils de premsa clandestina de l'interior. Naturalment, la del P.S.U. de C. coincidex tothora amb les opinions de «LLUITA», car el nostre Partit és consequent en la defensa de la seva línia política combatent antifranquista i republicana. També hi coincideix sense esforç la d'organitzacions afins com la J.S.U., la sindical de la U.G.T. i àdhuc algun cop la C.N.T. quan representa el criteri, per sort immensament majoritari, dels companys obrers d'aquesta força germana veritablement lluitadors.

Però no és solament dintre els límits, per amplis que siguin, del camp estrictament proletari que les nostres actituds sòn reflex de l'opinió del país en llur aspecte fonamental. Ara mateix tenim a les mans diverses publicacions vingudes de Catalunya de les quals ens bastaria gairebé reproduir alguns textos per o demostrar una vegada més, si calia, que les posicions polítiques del P.S.U. sòn compartides per sectors d'opinió situats en diferents camps ideològics quan els inspira un patriotisme que no és exclusiu del nostre Partit ni de cap altre.

El *Butlletí del Servei d'Informació a l'Interior de la Generalitat de Catalunya*, per exemple, en la seva edició del 31 de juliol, condemna en aquests termes explícits la maniobra prietista que tendeix a liquidar les institucions republicanes sense oferir cap mena de garanties.

Encara que no coincideix cent per cent amb la nostra posició, ens plau de copiar el pensament dels patriotes que a l'interior editen l'al.ludit Butlletí:

«Els drets permanents de Catalunya. Aquests dies s'està vivint una intensa activitat política destinada a cercar una solució al problema espanyol. Un distingit líder del P.S.O.E. sembla que ha trobat una fórmula. Aquesta fórmula, però, no compta ni remotament amb els drets nacionals de Catalunya i d'Euzkadi.

. . . . . .

«Qualsevol procediment que faci viable l'el m nacó del franquisme, i eviti el drama d'una nova guerra civil, pot ésser vist amb simpatia per qualsevol antifeixista espanyol. Però la dignitat nacional i els principis republicans, que sòn la substància viva i la raó d'ésser dels partits i organitzacions que pensen i parlen en català, no poden quedar minimitzats fins a l'extrem d'ignorar-los sense cap mena de consideració.

Els catalans, units per damunt de totes les nostres diferències de matis polític, seguirem lluitant per tal d'enderrocar el règim falangista, però creiem convenient d'advertir que mai no estarem disposats a renunciar a les nostres institucions, símbols de la nostra voluntat nacional, i que no farem res per afavorir determinades actituds que, si bé poden ésser lloables quant a la seva finalitat antifranquista, no tenen en compte, per a res, els drets permanents de Catalunya i d'Euzkadi.»

Aquesta nota adquireix tot el seu valor si pensem que a la data en que aparegué encara no havia esclatat oficialment la penosa crisi del govern de la República, virtualment suscitada pels in-

(Pasa a la pàgina 2.)

El terror franquista

Himmler no és mort

Himmler no és mort. Viu al Pardo voltat de la seva guàrdia mora i amb agents i torturadors de la Gestapo a totes les Prefectures de Policia d'Espanya.

Ho confirmava la carta del patriota detingut a Barcelona i que publicàvem fa quinze dies en aquestes columnes. Deia aquest patriota:

«*L'interrogatori el feien ells, però amb les directrius dels alemanys. En efecte, després de cada «sessió», pel que es veu, els portaven tot allò que hom havia dit i ells estudiaven el fet. Així, quan pujaren, era per a indicar en quina direcció havia d'anar la propera «sessió». Hi havia a més 5 alemanys més que, crec, tenien d'intèrprets dels alemanys que arribaven. Cada setmana n'arribaven 7 o 8 que àdhuc portaven a la roba «P. G.». Aquests, pel que es veu, sòn els que reparteixen per diferents llocs, fent-ne la classificació. Pel que es veu és una organització del partit nazi.*»

Víctimes de les tortures d'aquests monstres estan en perill de perdre la vida, els catalans Angel Carrerò i Pere Valverde. Igual Joaquim Puig Pidemunt. I d'altres i d'altres a tot Espanya.

Per això Franco, per assegurar-se la impunitat —impossible impunitat—, tanca les fronteres als més il.lustres advocats del món que intenten veure *què* passa dintre l'immens presidi franco-gestapista.

Es per això que l'ha tancada al doctor Pritt, el gran jurisconsult de Londres, quan es disposava a anar al nostre país.

Però, per bé que el senyor Pritt no hagi pogut emprendre el seu viatge, heus ací una declaració que val tant com un informe. Diu l'eminent home de lleis:

«*No hi ha cap interpretació possible del gest del Govern d'Espanya en negar-me el permís d'entrar al país per a conèixer en quines condicions sòn detinguts els presoners polítics i, quan passen davant els tribunals, en quines condicions sòn jutjats.*

Això vol dir que sòn falses les assercions d'aquest Govern quan parla de l'humanisme i de la justícia amb què diu que tracta els seus presoners i que, en realitat, es comporta igual que s'han comportat tots els altres governs feixistes, o sigui, amb crueltat i injustícia.

Jo hauria estat content, vistos els meus coneixements en matèria de procediments legals i de processos polítics en molts països, així com d'Espanya i de la llengua castellana, d'observar objectivament i d'informar fidelment de tot allò que hauria pogut veure. Però és evident que el Govern espanyol sap que els seus procediments no resisteixen l'examen.»

Fill d'un complot indigne, fill de la traició més covarda i criminal de la Història, el règim franquista adora les tenebres, no pot mostrar-se a plena llum, perquè Espanya tota és una llaga, oberta i alimentada amb el sadisme i el refinament dels mètodes de la Gestapo.

Al Jardí dels Suplicis de l'Espanya franco-gestapista no hi entren els advocats. N'hi ha prou amb les víctimes i la infrahumanitat de llurs botxins.

No, Himmler no és mort. Morirà quan matem Franco.

PARIS. — Entrada de la instal.lació del Comitè Interdepartamental del P. S.U. de C. a la Festa de «l'Humanité», celebrada el passat dia 7 al Bosc de Vincennes.

Patriotes condemnats

A Alcalà de Henares s'ha celebrat aquests dies un Consell de guerra contra nou patriotes antifranquistes acusats de pertànyer al Partit Comunista i de distribuir propaganda antifranquista.

El fiscal va demanar dotze anys de presò per a tres d'ells, anomenats Pedro Gonzàlez Callejo, Manuel Iglesias Mendoza i Cipriano Giménez.

Una altra malifeta de la guàrdia civil

Al terme de Martos, Jaèn, la guàrdia civil acaba d'assaltar la casa de camp anomenada «Tomate», perquè ahvia tingut confidències que el seu estadant era un antifranquista.

Amics dels procediments expeditius, els civils van entrar disparant els fusells a cremaroba, de la qual malifeta va resultar mort el vei José Chamorro.

CUBA

La Constituent Universitària, interpretant el sentir dels estudiants cubans, ha fet pùblic un manifest en el qual es denuncia el salvatge terror franquista, protesta de la pena de mort imposada al jove antifranquista Jerònimo Marchena i de les penes imposades als altres companys de procés i fa una crida en favor d'Agustín Zoroa.

L'esmentat manifest acaba amb aquestes paraules:

«*El Govern del nostre país té el deure de trencar les relacions amb Franco que el deshonren i denigren. Es hora ja d'acabar amb la penetració falangista a Cuba. El nostre delegat a l'O.N.U. ha d'adoptar una actitud d'acord amb els desigs de tot el poble cubà d'arribar al trencament de relacions amb el franquisme. En peu, poble de Cuba; endavant en la nostra solidaritat amb l'heroic poble espanyol!*»

Per decisió de la Constituent es va enviar un cable al Secretariat General de l'O.N.U. demanant la intervenció de l'alt organisme contra el terror franquista i per la salvació de Zoroa, Satué, Marchena, Isabel Torralba i Pere Valverde.

En els mateixos termes, van adrecar també un telegrama al president de la República de Cuba.

Les obres del franquisme

El país sempre a zero

En un discurs pronunciat a Sòria, el ministre franquista de la Governació, Blas Pérez, s'hi a felicitat de tot el que porta fet el seu col.lega d'Obres Pùbliques, Fernàndez Ladreda.

«El ministeri d'Obres Pùbliques ha construït d'ençà que s'acabà la guerra —va dir amb gran convicció el terrible Pérez—, trenta edificis per a Governs Civils, la qual cosa prova el progrés actual d'Espanya.»

Sobretot, perquè aquests edificis sòn la residència personal dels caps provincials de la Falange, que sòn al mateix temps els governadors civils.

I així tot queda a casa, mentre el país no té escoles, no té hospitals, les carreteres, fora les estratègiques, sòn intransitables, mentre els pobles destruïts pels Caproni i els Heinkel estan igual que el dia del bombardeig.

Com que no construeixen res que no sigui de caràcter militar o de càra a reforçar l'aparell de repressió, per això és donen importància cada cop que construeixen una església o un casalot per a Govern Civil.

La qual cosa val sempre zero per al país.

Dues notes dels cenetistes de "Su Alteza" mancades d'objectivitat

«España Libre», òrgan a França de la C.N.T. de «Su Alteza», reprodueix en el seu número 80 una nota del Sub-Comitè Regional de Catalunya a l'exterior i una altra, del mateix Sub-Comitè, signada per J. Juan Domènech.

Ambdues notes, entre altres coses, donen compte d'haver-se constituït a l'interior del país un denominat Comitè Permanent de la Democràcia Catalana, resultat d'una entesa establerta entre dues entelèquies de «moviments» de resistència... a la resistència.

En el nostre número del 20 d'agost ja vam fixar quina era la posició del P.S.U. de C. davant d'aquest nou organisme inspirat per elements trotsquistes, provocadors, claudicadors, allunyats totalment de les masses antifranquistes que lluiten per recobrar la República i les llibertats del nostre poble.

Si avui insistim, un altre cop, sobre la constitució de l'anomenat Comitè Permanent de la Democràcia Catalana és per a sortir al pas de certes afirmacions que es fan en les dues notes dels cenetistes de «Su Alteza».

Aquests pretenen fer creure que l'al.ludit Comitè Permanent està integrat per gairebé tots els Partits i Organitzacions antifranquistes de Catalunya.

Podem afirmar que això no és cert! I no és cert, perquè en els organismes esmentats pel Sub-Comitè Regional de Catalunya de la C.N.T. de «Su Alteza» manca el nostre Partit, és a dir, el Partit ùnic de la classe obrera catalana, avantguarda indiscutible de la lluita antifranquista i republicana a casa nostra...

Hi manca la Unió General de Treballadors...

Hi manquen, també, l'Esquerra Republicana de Catalunya, l'Estat Català i la Unió de Rabassaires, forces patriòtiques i republicanes, les quals, precisament, fa uns mesos van decidir separar-se de l'anomenat Consell de la Democràcia Catalana, dirigit per elements tèrbols i feixistoides al servei de la delació i provocació trotsquistes.

Aquesta separació, almenys en allò que atany Esquerra Republicana, els cenetistes de «Su Alteza» la consideren com una «nota discordant».

Es curiós de constatar, per altra banda, sobre quina base s'ha fet l'acord en el si del Comitè Permanent. Heus-la ací:

«El programa que ha servido de base para llegar a conseguir la unanimidad de criterio —diu «España Libre»—, antepone, por encima de los intereses partidistas o de organización, el supremo interés de la causa libertaria (sic) y autonomista de Cataluña.»

Una bona perspectiva per al nostre poble!

● ● ●

La nota del Sub-Comitè de Catalunya, signada per J. Juan Domènech, sobretot el passatge en el qual es refereix a la política catalana, és la transposició a casa nostra de la línia antirepublicana i liquidadora de Prieto.

Ni més ni menys.

Ho prova el paràgraf que transcrivim a continuació:

«Entendemos —diu la nota—, que en el aspecto político e insurreccional, la acción del llamado Gobierno de la Generalidad ha sido completamente ineficaz. No representando además a las fuerzas resistentes de Cataluña, propugnamos la desaparición del mismo.»

Indalecio Prieto propugna, complota i treballa, també, per la desaparició de les institucions republicanes, del Govern de la República, la legitimitat de les quals ha decidit no reconèixer.

Les notes del Sub-Comitè Regional de Catalunya de la C.N.T. de «Su Alteza» posen en evidència quins sòn els propòsits del Comitè Permanent de la Democràcia Catalana.

Propòsits de lluita contra el Govern de Catalunya i no contra el règim franco-falangista i pel triomf de la República i de la Democràcia.

Propòsits claudicadors, de passivitat, divisionistes, al servei de la política antirepublicana, anticatalana, reaccionaria d'Indalecio Prieto.

Propòsits que no sòn els del poble català!

Amb la mateixa fermesa de sempre, animats pel mateix esperit combatiu, patriòtic i republicà, prosseguirem la nostra tasca de desemmascarament de totes aquestes maniobres inspirades per elements defensors d'interessos estranys a Catalunya i a la República.

Redoblarem els nostres esforços per tal d'assolir la unitat combatent antifranquista, que forjarem amb tots aquells Partits i Organitzacions dedits a menar fins al seu final victoriós la gran tasca patriòtica d'enderrocar el franquisme i donar a Catalunya un règim republicà i democràtic que asseguri les seves llibertats.

De Francisco ha dimitit

L'Ider Presse informava el dia 10 que Enrique de Francisco, ex-ministre del Govern republicà, president del P.S.O.E. i vicepresident de la U.G.T., ha presentat la dimissió dels seus càrrecs, per no estar conforme amb els acords de l'assemblea socialista de Tolosa.

Divendres dia 19 de setembre, a dos quarts de nou del vespre, tindrà lloc a la «Salle Association des Chemins de Fer», 21, rue Yves Toudic (de l'Entrepôt), Metro République, un gran acte d'homenatge a la heroina de la joventut

LINA ODENA

forjadora de la J.S.U. de Catalunya,

en ocasió de l'onzè aniversari de la seva mort heroica.

FARA US DE LA PARAULA

WENCESLAU COLOMER

secretari general de les J.S.U. de Catalunya.

A continuació es projectarà el film soviètic

«ZOIA»

i el documental

«BARCELONA»

A l'acte participarà el conjunt artistic «Joventut».

De retorn de l'Espanya franquista

CONFERENCIA DE PREMSA DEL DOCTOR DOMINGO VILLAMIL

Ahir, dia 16, en una conferència de premsa organitzada per l'Associació Internacional de Juristes Democràtics, l'il.lustre jurista cubà doctor Domingo Villamil donà compta del seu viatge a Espanya, especialment delegat per a aquest fi pel Comitè Cubà pro Comissió Jurídica Internacional.

«No sòc pas un polític —començà dient l'il.lustre advocat cubà—, sòc un catòlic que no té altre interès que proclamar la veritat d'allò que he vist. Sòc un home que intento trobar seriosament l'evangeli.

Com sigui que l'encarregat de Negocis de Cuba es negà rodonament a donar-me cap carta de presentació per a les autoritats penitenciàries espanyoles —seguí dient—, no he tingut ocasió de tenir contactes amb aquestes. De totes maneres —afegí—, segurament m'haurien servit de molt poca cosa, ja que com a Mr. Dudley Collard ùnicament m'haurien ensenyat allò que els interessa que es vegi.

Valent-me, doncs, de combinacions i relacions personals, he pogut penetrar en una presó d'una província espanyola, el nom de la qual no puc revelar. He visitat diversos presos, alguns d'ells encara amb el cos marcat per les tortures que la policia els infligí en el curs dels interrogatoris.

He parlat amb diversos presos amb els quals tenia interès de parlar i a un d'ells li he fet arribar encàrrecs

(Pasa a la pàgina 2.)

GRAN ASSEMBLEA D'INFORMACIO

organitzada pel Partit Comunista d'Espanya,

el diumenge 21 de setembre

a PARIS

Salle de la Mutualité

(Metro Maubert-Mutualité).

• PARLARAN:

VICENTE URIBE

y ANTONIO MIJE

(del Burò Polític del Partit Comunista d'Espanya).

■ ■ ■

GRANS MITINGS

del Partit Comunista d'Espanya,

el diumenge 28 de setembre

FARAN US DE LA PARAULA:

A Perpinyà:
VICENTE URIBE
(del Burò Polític).

A Marsella:
ANTONIO MIJE
(del Burò Polític).

A Bordeus:
FRANCISCO ANTON
(del Burò Polític).

A Tolosa:
SANTIAGO CARRILLO
(del Burò Polític).

A Montpeller:
ENRIQUE LISTER
(del Comitè Central).

A Tarbes:
FERNANDO CLAUDIN
(del Comitè Central).

© Ministerio de Cultura 2005

Campanya d'Ajut i difusió de LLUITA

Difusio de «Lluita» pel carrer

Els diumenges dies 24 i 31 d'agost els companys Arrufat, Vime, Colom, Font, Braulio, i Grau, de Perpinyà, varen sortir pel carrer a vendre *«LLUITA»*. Cada dia han assolit difondre 50 exemplars, resultat força remarcable que, a més de significar un estímul pels companys que amb llur esforç l'han obtingut, demostra les grans possibilitats existents a Perpinyà d'incrementar la difusió del nostre portantveu, molt superiors a les de tots els altres departaments; possibilitats que els campanys de Perpinyà ens asseguren que sabran aprofitar millor d'ara endavant.

Això esdevindrà una magnífica realitat en la mesura que l'esforç personal dels companys Arrufat, Vime, Colom i altres sigui completat amb un pla de treball elaborat per cada Grup en el qual s'estableixin les normes concretes que cal seguir i les iniciatives a aplicar perquè tots els catalans de Perpinyà tinguin a llur abast «LLUITA» cada setmana.

Arles-sur-Tech

Entre altres Grups forans dels Pirineus Orientals que porten a cap un bon esforç de difusió de «LLUITA», mereix destacar-se el d'Arles-sur-Tech, el qual ha fet ja més de 30 subscripcions al nostre portantveu fora del Partit.

Amb això demostren haver sabut interpretar com cal que la veritable importància política de la campanya de les subscripcions està en fer-les entre els catalans antifranquistes d'altres Partits i Organitzacions, car això significa assegurar-los amb caràcter permanent una font d'informació justa, inspirada conetantment en la defensa conseqüent dels interessos i les llibertats del nostre poble, ensems que facilitar-los un ajut polític inestimable per a tenir clares perspectives de la situació en cada moment.

Els companys d'Arles diuen, però, que no es donen per satisfets i que ben aviat haurem de parlar d'ells altra vegada...

Activista premiat

Ha estat premiat amb un exemplar de *«Cuestiones del Leninismo»*, dedicat pel company Josep Moix, secretari del Partit, el company Pere Castellvi, militant del departament de la Gironda, pel seu bon treball de difusió de «LLUITA» i material de propaganda.

El company Castelvi difon cada setmana de 15 a 20 números de «LLUITA» entre compatriotes afiliats a la C.N.T., de l'E.R.C. i d'altres partits i organitzacions catalanes. A part dels periòdics, en el cours dels quatre darrers mesos ha venut material de propaganda i llibres per valor de 6.535 francs, entre militants socialistes, de la C.N.T. i altres partits.

Per mitjà d'aquestes ratlles volem enviar la nostra cordial felicitació al company Castellví pel seu exemplar treball que es digne d'ésser imitat.

Els «Amics de LLUITA» del Districte XIII de París han organitzat, per al proper dissabte dia 20 de setembre, a dos quarts de nou del vespre, a la sala de festes del Patronatge Laic de Kremlin-Bicêtre, 5, rue Pierre-Brosselette (Metro Porte d'Italie), una vetllada cinematogràfica a benefici de la lluita antifranquista.

Es projectaran els dos films soviètics

«La bataille devant Moscù»

i

«Secteur tranquille».

La vetllada finalitzarà amb un GRAN BALL que durarà fins a la matinada.

Resultats de la tômbola de Tolosa

En la tômbola organitzada pel Comitè Departamental del P.S.U. de C. de l'Alt Garona han sortit guanyadors els números següents:

1. Una bicicleta, Nº 16301
2. Un rellotge de pulsera, Nº 5090;
3. Una estil.lográfica, Nº 8807.

Plens departamentals del P. S. U. de C.

GARD-LOZERE

Durant els dies 23 i 24 del proppassat mes d'agost va celebrar-se a Nîmes el Ple de militants del P.S.U. de C. dels departaments del Gard i Lozere.

Els nostres companys no recorden un altre Ple on s'hagi manifestat tant d'entusiasme, de combativitat, de confiança en la victòria, en la lína política del nostre Partit.

Dues jornades de discussió, d'estudi, de treball. Els militants del P.S.U. de C. d'aquells departaments van analitzar, sense deixar-se un detall, els diferents aspectes de l'activitat desplegada aquests darrers mesos.

El resum del Ple, les seves resolucions, palesa que els nostres companys no estan satisfets d'allò que han fet fins ara, sinó que volen fer més, encara més, puix que així ho exigeix la situació actual, la lluita antifranquista i republicana.

En la primera sessió, el company Barrubés, secretari general del Comitè Gard-Lozère, va fer un ampli informe sobre les activitats del P.S.U. de C. en aquests departaments.

En constatar el millorament que s'observa, d'ençà del darrer Ple, en tots els treballs, va incitar tots els militants a superar-se, a mostrar-se molt més actius, per a millor servir el Partit, Catalunya i la República.

Els companys Guiu, Pelfort i Castellò van informar, en el curs de les diferents sessions, sobre el treball realitzat a les secretaries d'Organització, Agitació i Propaganda i Masses, respectivament.

El camarada Vives, secretari general del P. C. d'Espanya al Gard, va adreçar breus mots de salutació, així com Esperança Duran, de la Unió de Dones de Catalunya, Marco, de la Unió General de Treballadors i Soriano, de Jes. J.S.U.

En la discussió dels diferents informes van intervenir els companys Turbany, Arasa i Fernàndez de Nîmes, Gômez, Miralles, Musté i Bosque, de Besseges, Gargallo i Favà, d'Alès, Garrido de Martínez, Suelves i Martell, d'Uzès, Gassol, de Saint Hyppolite i Balaguer.

Totes les intervencions, ultra l'estudi de certs aspectes de la situació política actual, foren centrades en l'anàlisi de les realitzacions de cada Grup del P.S.U. de C. en les tasques unitàries, d'ajut al país, de difusió de «LLUITA», d'enfortiment del Partit, etc., etc...

Acte seguit va elegir-se el següent Comitè departamental format pels mateixos companys que integraven l'anterior:

Secretari general: Josep Barrubés, Organització: Antoni Guiu, Agitació i Propaganda: Joan Pelfort, Masses: Castellò i Finances: Morat.

Seguidament es va donar compte dels resultats assolits en la Campanya d'Emulació Interdepartamental. Heus-los ací:

El Grup de Besseges, vencedor de l'Emulació, ha guanyat el banderí ofert pel Comitè Interdepartamental.

Els altres premis foren atorgats als Grups següents:

1. Grup d'Alès (un exemplar de «Años de Guerra»), 2. Martinet («Ivan el Terrible»), 3. Nimes («Años de Guerra»), 4. Uzès («Ivan IV») i 5. Saint Hyppolite («Lucha por la Paz»).

Premis individuals: 1. Pere Fernàndez, de Martinet (activitats generals' premiat amb «Questiones del leninismo», 2. Esperança Duran, d'Alès (treball entre les dones) «Lucha por la Paz», 3. Marcel.li Fernàndez, de Nimes (difusió de *LLUITA* i materials propaganda) «Años de guerra» i 4. Requena, d'Alès (campanya econòmica) «Chejov».

En rebre els diferents premis de mans del company Peydro, que assistéix al Ple en representació del nostre Comitè Central, tots els Grups i companys expressen llur satisfacció, així com llur ferm propòsit de superar-se i millorar el treball.

Finalment, va fer ùs de la paraula el company,

Emili Peydrò

El company Emili Peydro, delegat del Comitè Central, començà la seva intervenció mostrant la seva satisfacció per l'entusiasme en mig del qual s'havia desenvolupat el Ple, signe evident de la combativitat i unitat del Partit.

Seguidament, exposà el perquè Franco no ha pogut estabilitzar el seu règim, en primer terme per la repulsa del poble, perquè el nostre poble recorda els avantatges que assolí amb la República i sap que el règim franquista és la negació de tot progrés, la negació de la sobirania nacional i de la independència de la Pàtria.

Analitzant la situació política actual, el company Peydro parlà de la terrible lluita que menen els imperialistes per frenar el desenvolupament democràtic dels pobles, per imposar llur dictadura econòmica i política, per impedir l'establiment de veritables democràcies tal com ansien els pobles alliberats del nazisme.

En tots els països —afegí—, la classe obrera és l'avantguarda de la lluita per la independència i la sobirania nacional. Es per això, que el nostre P.S.U. de Catalunya i el Partit Comunista d'Espanya som a casa nostra els més fidels defensors dels interessos de la nació. El nostre Partit és el partit més nacional de Catalunya —afirmà amb força—, no perquè siguem els més nacionalistes, sinò perquè defensem millor que ningù els interessos nacionals de Catalunya, de la seva classe obrera, columna vertebral de la nació moderna, els interessos de totes les forces progressives i patriotes.

Parlant de la lluita antifranquista a l'interior, assenyalà com la unitat és capaç de realitzar grans gestes antifranquistes com ha estat el moviment vaguístic d'Euzkadi. Com a Catalunya, per la manca d'una suficient unitat de la classe obrera i de les forces republicanes i antifranquistes, estem en retard en aquest sentit. Cridà a la unitat obrera, republicana i antifranquista, unic mitjà d'assolir l'enderrocament del franquisme i el restabliment de la República.

Examinant el treball del Partit al Departament, assenyalà com la principal debilitat resideix precisament en els resultats unitaris assolits per tal d'aplegar al nostre costat tots els veritables patriotes desitjosos de lluitar contra Franco i per la República, la qual cosa cal superar.

Acabà expresant la confiança que té que el treball al Departament, després de les discussions i experiències del Ple, es veurà reforçat i es marxarà amb més audàcia a assolir una més àmplia unitat de totes les forces obreres, republicanes i antifranquistes catalanes per lluitar contra Franco, els capituladors i per la República.

Resolucions

Unànimement, el Ple aprovà les següents resolucions:

1°. - *Adreçar una salutació de combat al company Joan Comorera, secretari general del Partit, al Comitè Central i al Secretariat per la justa política que segueixen en la lluita contra Franco i per la República.*

2°. - *Prometre a la Direcció del Partit d'estudiar les experiències del Ple per tal de millorar el treball i incrementar els esforços de tota l'organització al Departament.*

3°. - *Incrementar el reclutament de nous militants pel Partit, fer arribar la nostra justa política a la comprensió de tots els catalans per tal de liquidar les maniobres dels que volen pactar amb el franquisme, i treballar per un Govern àmpliament representatiu; superar continuament el nivell polític dels militants del Partit.*

4°. - *Augmentar l'aportació per l'ajut a la lluita al país i difondre i ajudar més i millor «LLUITA».*

5. - *Reforçar el treball en les organitzacions de masses i menar una gran campanya de mobilització contra el terror franquista.*

TARN

Durant els dies 6 i 7 de setembre tingué lloc a Albi el V° Ple Departamental del Tarn dels militants del P. S. U. de Catalunya.

Estaven a la Presidència efectiva, el company Emilià Fàbregas, delegat del Comitè Central, el Comitè Departamental del Partit, el Comitè Departamental del P.C. d'Espanya i un delegat de cada un dels grups de Carmaux, Mazamet i Cestanyols com una distinció per llur bon treball.

El company Garcia, secretari general del Departament, féu l'informe polític en el transcurs del qual analitzà la situació política i com treballar al Departament.

El company Pedrol féu l'informe d'organització. Destacà el treball dels grups de Carmaux, Centarols i Grahulet, demostrant la importància de la tasca de reclutament i de les possibilitats que existeixen així com les millors formes de treball per tal de portar a terme les tasques que el Partit té plantejades.

En el curs de la discussió, entre altres, prengueren la paraula els companys Pons del Grup de Carmaux; Pla, de Grahulet; Vidal, de Castres; Benito, de Gaillac; Arderiu, de Mazamet; Sanchez del Barrio de Lavaur; Œendelmer, de Rabastens; Huguet, d'Albi; Pera, de Jenry i la companya Aurora Segrià, de Cestayrols.

Adreçaren salutacions al Ple els companys Cano, secretari general del P.C. d'Espanya al departament; el company Soler, responsable de la J. S.U. de Catalunya; la companya Aurora Segrià en nom de la Unió de Dones de Catalunya i el company Rafael Lagunillo, en nom de la U.G.T. al Departament.

Per unanimitat, es nomenà el Comitè Departamental que quedà compost de la següent forma: Lluis Garcia, secretari general; Francesc Pedrol, secretari d'Organització; Llorenç Galocha, secretari d'Agi-Pro.

Seguidament, el company Emilià Fàbregas, delegat del Comitè Central prengué la paraula. En la seva intervenció féu un resum de les discussions del Ple i estudià la situació política actual.

Abans de donar per acabades les tasques del Ple, s'aprovaren les següents ressolucions:

1°) Dirigir una cordial salutació al secretari general del Partit, company Joan Comorera, amb motiu del seu 52° aniversari;

2°) Declarar la identificació total amb el Secretariat del Partit i el C.C.; aprovar plenament la línia política del Partit, així com la seva actuació en la lluita contra Franco, els capituladors i per la República i les llibertats de Catalunya i de tots els pobles hispànics;

3°) Prometre estrènyer cada vegada més le srelacions fraternals que existeixen amb els companys del P.C. d'Espanya per millor assolir els nostres objectius comuns;

4°) Intensificar l'ajut al país. Assegurar la quantitat de 3.000 francs com a mínim d'ajut mensual a «LLUITA». Fer deu noves promocions de militants pel nostre Partit fins al proper Ple;

5°) Reforçar el treball d'educació per estar en millors condicions de complir les tasques que es desprenen de la línia política del Partit.

L'assemblea general de l'O.N.U.

(Ve de la pàg. 1.)

suïcida esperar-ho tot de l'O.N.U. No sòn les Nacions Unides i l'ajut internacional els que han de decidir, sols, la caiguda de Franco.

L'ajut internacional ens és necessari, indispensable, però allò que en definitiva determinarà la caiguda del franquisme i l'establiment d'un règim republicà i democràtic serà la lluita del nostre poble, la unitat de la classe obrera i de tots els pobles hispànics, la unitat de totes les forces republicanes i antifranquistes. La nostra confiança està dipositada, en primer lloc, en la lluita de l'interior, en l'esforç dels nostres pobles, en llur unitat combatent.

El volum de l'ajut internacional està fonamentalment determinat pel volum de la nostra pròpia lluita a l'interior, per la nostra unitat. Quan les vagues d'Euzkadi, el món sencer vibrà d'entusiasme. L'ajut aflui en proporcions mai no igualades. Així serà si ens unim i lluitem.

Siguin quines siguin les resolucions de l'Assemblea General de les Nacions Unides, sabem que hem d'ésser nosaltres els que, en definitiva, resoldrem el nostre plet. Acabarem amb el franquisme i restablirem la República si assolim la unitat combatent de totes les forces obreres, republicanes i antifranquistes, si anihilem els capituladors i la gent disposada a vendre per un plat de llenties la República i l'esdevenidor de la nostra Pàtria.

Necessitem un Govern de la República ampli, representatiu, en el qual la classe obrera tingui el lloc al qual, per la seva força i combativitat, té dret. Si som capaços de restablir la unitat de les forces republicanes i antifranquistes, si lluitem, la nostra causa aconseguirà en el plà internacional, dintre i fora de l'O.N.U., l'ajut que necessitem per tal de lluitar en millors condicions contra el franquisme i pel triomf de la República.

«Cantonigros»

No es penseu que aquest nom d'aparença exòtica correspon a un altre poble, alliberat per l'exèrcit democràtic grec. Tampoc no és un volcà d'Amèrica central ni un nou insecticide danès! Es simplement —no ho diríeu mai— un poble de Catalunya. Així l'escriuen ara, per a més paradoxa, en diaris que surten a Barcelona, els illetrat escriptors falangistes que els engiponen.

Vol dir, senzillament «Can Toni Gros», amable indret de la comarca d'Osona on els est iuejanis abunden, malgrat que cost i molt de reconèixer-lo sota una forma tan imprevista.

El mal és que no solament els plomífers falangistes denigren la nostra llengua, sinó que de passada prostituïxen el català.

Els trotsquistes es desemmascaren un altre cop

La revista trotquista *«Europe-Amérique»*, editada en francès a Bèlgica, és una publicació que al principi aconseguí desorientar part del públic per una presentació atractivola i una propaganda hàbilment disfressada sota aspectes de documentació seriosa. Aviat, però, la seva submissió a la política nazi, encara subsistènt dos anys llargs després de la desfeta militar hitleriana, va resultar tan evident que la pròpia França, ben tolerant en matèria de premsa ni que sigui reaccionària o filofeixista, va prohibir-ne l'entrada. (Es curiós de notar, tot passant, que des d'aleshores n'introdueixen exemplars les organitzacions de col.laboradors amb l'invasor i certs serveis estrangers.)

Darrerament, llançant-se ja a fons a descobrir les cartes, aquesta indesitjable publicació inseria un llarg «estudi» defensant Franco. Segons ella,

«es considera possible la idea que la Hispanitat constitueixi un moviment polític d'importància.»

La premsa falangista, que sempre reprodueix amb fruïció els esplais anticomunistes, encara que procedeixin de veritables o falsos republicans, va apressar-se a recollir la nova prova de servilisme dels seus criats a l'estranger. I val a dir que cap de les envestides anteriors no era tan cínica com la dels suposats «revolucionaris» per als quals Stalin és reaccionari i Comorera un troglodita.

⁂

I a propòsit de criats, com és que els «herois» del P.O.U.M. han tardat dos mesos a reivindicar Maurín? Vam ésser els primers d'anunciar, a risc de no ésser creguts pels que sempre s'enterneixen amb els trotsquistes, que Maurín havia anat darrerament als Estats Units amb un passaport de Franco, *«La Batalla»* ho ha confirmat suara tot saludant-lo amb alegrois. El fet era exacte, i no el podien desmentir. Menys encara podien explicar-lo decentment. I per això han esperat a parlar-ne, potser i tot esperant instruccions del propi interessat, car per mot gruixuda que tinguin la pell hi ha coses que costen molt d'empassar i encara més de fer empassar als altres.

Mentre Maurín servia Franco a l'interior no en parlaven, malgrat les repetides denùncies pùbliques d'elements antifeixistes dels més diversos sectors a més del nostre, i ja era difícil fer passar per discreció un silenci tan llarg i tan sospitós entorn de l'home que havien presentat com un màrtir de l'antifeixisme. Recordem com, en plena guerra nostra, sorprengueren la bona fe del poble, començant per la del malaguanyat President Companys que anuncià l'assassinat de Maurín a Galícia. Qui fou assassinat al capdavall, és clar, resulta ésser el propi Companys, al qual Maurín, en els seus bons temps, perdonava la vida a cada miting. Però ara que ja no poden invocar suposades raons de seguretat personal ni de manca d'informació, amb llur capitost confortablement acollit a Nord-Amèrica, havien de pronunciar-se. Els quedava una última possibilat de fer veure encara que no sòn tan traïdors com ell, desautoritzant-lo i repudiant-lo públicament i explícitament. Però la solidaritat inalterada dels trotsquistes, després de tantes i tan reprovables aventures, entorn de Maurín —que, com digué Unamuno de Garcia Prieto, ens deu el cadàver— és la pitjor condemna de tots plegats davant del nostre poble i del món sencr.

Un manifest al servei d'interessos estranys...

(Ve de la pàg. 1.)

i democràtiques en la jornada inoblidable del 16 de febrer!

Altres aspectes interessants del manifest del P.S.O.E. mereixen un ampli comentari. Ho farem en noves ocasions.

No obstant, i a la llum de l'estudi fet sobre alguns passatges fonamentals del document, els antifranquistes catalans s'hauran donat compte de la gravetat dels perills que amenacen la República i les llibertats de Catalunya. Hauran comprès la necessitat de mostrar-se constantment vigilants, de considerar-se mobilitzats per a respondre amb energia i decisió, amb voluntat unitària i combatent, a les maniobres de Prieto i dels seus amics i amos.

Les maniobres prietistes, cada dia es posa més de relleu, no haurien pogut desenvolupar-se si s'hagués constituït un Govern de la República d'acord amb la voluntat de les masses antifranquistes, d'acord amb la posició manifestada per la majoria dels Partits, Organitzacions i personalitats republicanes, és a dir si s'hagués format, com podia fer-se, un Govern d'àmplia concentració republicana, i antifranquista, sense excloure la classe obrera.

No haurien pogut desenvolupar-se si les forces democràtiques i republicanes i, en primer lloc, les forces obreres, estessin sòlidament unides, resolutes a combatre i liquidar el franco-falangisme, a recobrar la República i la democràcia per al nostre país.

Els patriotes catalans som conscients dels perills que comporten, per el futur de Catalunya, les maniobres concretitzades en el document signat per destacats elements del P.S.O.E.

El nostre deure és d'unir-nos per a anorrear-les. El nostre deure és de combatre cada dia amb més intensitat, puix que en la lluita unida, fonamentalment, trobarem el camí de la victòria.

VEUS DE L'INTERIOR

(Ve de la pàg. 1.)

concebibles acords d'un grup de socialistes espanyols reunits a Tolosa de Llenguadoc. Comprenem que l'òrgan informatiu a l'interior del Govern de Catalunya es produeixi en termes excessivament mesurats, i que tingui la caritat d'atribuir a Prieto i els seus amics finalitats antifeixistes que puguin satisfer algun ciutadà de Madrid o d'allà on sigui i evitar una «nova» guerra civil que de fet dura fa onze anys. La condemna, però, és prou categòrica i la reivindicació dels drets de Catalunya i d'Euzkadi —que només es podran reconquerir lluitant al costat dels altres pobles d'Espanya per la República— prou justa perquè les recollim.

● ●

Per la seva banda, el *Butlletí del Partit d'Estat Català* corresponent al 20 de juliol dedica un llarg editorial a comentar «l'anomenada Conferència de Cooperació Econòmica Europea» de París i condemna durament la demagògia occidental que faria víctima la nostra pàtria, i tota la República Espanyola, de la criminal divisió del món en dos blocs hostils. En reproduïm aquest sol paràgraf, ben expressiu:

«A més la política del bloc occidental i concretament l'actual política dels Estats Units té actualment com a uniques sòlides bases per a convèncer els diners i l'expansió comercial. ¿Però quin contingut social i ideològic té aquesta política del dòlar, dels mercats i de les bases estratègiques? Dissortadament hem de confessar que de les quatre llibertats, de la Carta de l'Atlàntic i de tot aquell bagatge espiritual que es va proclamar durant la guerra, a la pràctica, n'ha quedat ben poca cosa. Adhuc en els Estats Units s'intenta retallar certes conquestes dels treballadors americans.»

Un altre llarg article del mateix periòdic explica la separació del Partit d'Estat Català del denominat Consell Nacionol de la Democràcia Catalana. El motiu principal n'ha estat, diu, «l'esperit centralista de les seccions catalanes dels partits espanyols». Segurament es deuen referir als colonitzadors polítics que voldrien ressuscitar a Catalunya un fantasma de Partit Socialista Obrer Espanyol, quan les forces sanes que aquest tenia a la nostra pàtria ja iniciarem fa anys el procés d'unificació política obrera que havia de culminar en plena guerra amb la constitució del P.S.U.

● ●

No caurem en la deshonestedat, per altra banda infantívola, d'afirmar que tothom està d'acord amb nosaltres en tots els punts. Ni això és cert, ni nosaltres ho exigim, ni fòra natural en una democràcia tradicional com la nostra.

Pero sí repetim, amb proves paleses, freqüents i nombroses, que defensem i defensarem fins a la victòria, dintre i fora del país, l'opinió general patriòtica i combativa dels ciutadans de l'interior de Catalunya, expressades pels òrgans autoritzats que en sòn l'expressió clandestina.

Els que pretenen sempre escoltar les veus de l'interior, que mirin com parlen.

La campanya d'Ajut a Catalunya

DECAZEVILLE

En la festa organitzada per la Secció del P.C.F. d'aquesta localitat, els campanya del nostre Partit van instal.lar dues parades: una per a la venda de propaganda de les «Edicions LLUITA» i l'altra per a la venda de begudes.

Van assolir un benefici líquid de 15.772 francs, destinats a l'ajut a Catalunya i al nostre portantveu.

Els companys Joanpere, Torrent i Mascarell foren els animadors i organitzadors de tot el treball.

DECAZEVILLE. — Un aspecte de la parada del P.S.U. de C. en la festa anual del P.C.F.

Hem de posar de relleu també l'aportació d'Antoni Vives, Ramona Feipanya de Joanpere. Aquests compatriotes, alguns dels quals no pertanyen al P.S.U. de C., van col.laborar amb entusiasme per què la festa esdevingués un èxit.

CRETON

En dues jornades de tallar llenya, el «Grup Valldeperes» va recaptar 2.200 francs.

CASTELMOROU-SUR-LOT

Responent a la crida del nostre Secretariat d'augmentar l'ajut al país, aquest Grup va decidir dònar un dia de jornal, aportant així la quantitat de 2.000 francs.

HERAULT

Els militants del Grup Lienant-Bèziers han fet una aportació de 1.000 francs.

ALTS ALPS

El company Josep Belsa, del Grup de Gap, va esmerçar una jornada en fer reparacions de ràdio. Es així com va poder aconseguir un guany de 300 francs, que va destinar a l'ajut al país.

GARD-LOZERE

Els militants dels Grups de Nimes, Alés, Besseges, Saint-Hippolyte, Durfort, Beaucaire, Sernhas, Collet de Deze, Le Vigan, Vauvert, Uzes i Mende van decidir fer una aportació d'un dia de salari per ajut a Catalunya i han recollit 21.893 francs.

AVEYRON

Els departaments de l'Aveyron i de la Charente van reptar-se en una campanya d'emulació. En el curs d'aquesta campanya els Grups del departament de l'Aveyron han recaptat 36.223 frs.

Cal remarcar que l'Aveyron s'havia proposat recollir 30.000 francs.

Assenyalem l'activitat dels companys Josep Ginestà i Josep Torrens, els quals van vendre 20 i 15 talonaris, respectivament, de la tòmbola organitzada per engrossir l'ajut a Catalunya.

Informació confusionista de l'Agència Febus

En una informació de l'Agència Febus, sobre «Los españoles y su problema ante las Naciones Unidas», hem llegit el següent paràgraf:

«...la constitución del Gobierno Albornoz tras la salida de la órbita legitimista de socialistas, ugetistas y cenetistas políticos —y también de algunos partidos republicanos, especialmente la Esquerra catalana, aunque la actitud de este último grupo resulte, por razones comprensibles, menos definida que las de los otros...»

Ens resistim a creure que la informació de la Febus respongui a la realitat, car és molt difícil empassar-se, no ja que «Esquerra Republicana de Catalunya hagi sortit de l'«òrbita legitimista», sinó que considerem que cap català, pel sol fet d'ésser-ho, pugui renunciar a la defensa de les institucions republicanes, garantia de les llibertats de Catalunya.

Menys ho podem creure de l'Esquerra, car forma part del Govern de Catalunya, presidit pel senyor Josep Irla, militant de l'esmentat Partit. I hem de recordar, encara, que aquest Govern ha condemnat, diferents vegades, les maniobres d'aquells que volen ensorrar les nostres institucions légitimes.

Més aviat creiem que l'Agència Febus, en barrejar l'Esquerra Republicana de Catalunya a altres sectors que es caracteritzen per llur actitud claudicadora i liquidacionista, no fa altra cosa que sembran la confusió entre les forces, veritablement republicanes, que no estan disposades a l'abandonament de la República, a renunciar a unes institucions la legitimitat de les quals està arrelada en el clamorós triomf popular del febrer de l'any 1936.

Passariem per alt aquesta informació malintencionada de l'Agència Febus —que estem segurs que serà desmentida per Esquerra Republicana de Catalunya—, però, com sigui que no és la primera vegada que s'insisteix en la mateixa cosa, seria qüestió de preguntar a l'Agència Febus al servei de quins interessos anticatalans i antirepublicans «informa».

De retorn de l'Espanya franquista

(Ve de la pàg. 1.)

personals i ajut que portava especialment per a ell, valent-me sempre, però, de subterfugis. En saber que representava una poderosa organització internacional que s'interessava per llur sort, els presos m'expressaren llur emoció i agraïment envers els que a l'exterior d'Espanya pensen en ells.

Parlant amb alguns espanyols sobre las conseqüències que tindria el bloqueig internacional que ells demanen per tal d'ofegar el franquisme, un d'ells em digué: «Estem disposats a pagar el preu de l'enderrocament de Franco encara que això pugui representar un agreujament de les nostres condicions d'alimentació per un cert temps.»

He anat a Espanya —segui dient—, per dir la veritat d'allò que hi veiés. Si hagués vist un poble feliç i unes condicions penitenciàries dignes, ho diria. Però he vist el contrari: un poble miserable, famolenc; presos torturats, presons plenes de gent ùnicament culpables d'estimar la llibertat, i ho dic davant del món, com ho he manifestat en una carta escrita abans d'abandonar Espanya i adreçada al ministre de Justicia del Govern espanyol.

L'Estat de Franco no és un Estat cristià —afirmà amb força—. Deixeu que els bisbes i els falangistes ho proclamin. Els que elogien el règim de Franco i canten les seves bondats, menteixen.»

La conversa del doctor Villamil causà una gran impressió entre els nombrosos assistents a l'Hotel Lutetia.

L'ANIVERSARI del company JOAN COMORERA

Amb motiu del 52 aniversari del company Joan Comorera, aquest ha rebut un gran nombre de cartes i telegrames, entre les quals hem de citar la dels companys del P.S.U. de C. residents a Casablanca i la dels camarades del P.C. d'Espanya de la Gran Bretanya.

Per altra part, el secretari general del nostre Partit, ha rebut del camarada Harry Pollit, secretari general del Partit Comunista Britànic, el telegrama següent:

«En ocasió del teu 52 aniversari i en nom del Comitè Executiu i dels membres del Partit Comunista, així com també de tots els amics d'Espanya a la Gran Bretanya, t'adreço destacat dirigent i secretari general del Partit Socialista Unificat de Catalunya i lluitador d'avantguarda per la llibertat dels pobles d'Espanya, les nostres més caloroses salutacions d'aniversari.

El triomf de les forces progressives a Espanya és segur.

Que visquis molts anys per a servir la causa de l'Espanya lliure i democràtica.

Harry POLLITT.»

El company Joan Comorera, impossibilitat de poder respondre particularment a cadascuna de les nombrosissimes cartes i telegrames rebuts en ocasió del seu aniversari, ens prega que fem constar el seu profund agraïment a totes aquestes mostres d'afecte i de confiança en el Partit i en l'avenir del nostre poble.

La democràcia mundial contra el franquisme

MEXIC

Amb motiu del nou increment del terror franquista contra els patriotes que lluiten a l'interior de la nostra Pàtria, les organitzacions obreres i democràtiques de México han emprès una gran campanya per evitar que Franco cometi els nous crims que prepara.

La F.O.A.R.E., el Sindicat Industrial d'Arts Gràfiques, la Confederació de Joves Mexicans, el Club Femení de la F.O.A.R.E., els Treballadors Socials de la República, el Bloc de Dones Mexicanes, el Sindicat de Treballadors de Materials de Guerra, el Centre Andalús de México han adreçat cartes, telegrames i resolucions al senyor Torres Bodet, secretari de Relacions Exteriors de Mèxic, al secretari general de l'O.N.U. i al president de Cuba, senyor Grau San Martín, demanant que intervinguin per evitar que els patriotas catalans, Pere Valverde, Angel Carrerò i el compatriota Joan Puig Pidemunt siguin assassinats com pretenen els falangistes.

En el mateix sentit, han escrit darrerament a la senyora viduà del president Roosevelt les següents organitzacions: Federació Espanyola de Treballadors de l'Ensenyança, Casal Català de México, Patronat d'Ajut als Patriotes Catalans, Unió de Dones Espanyoles *«Mariana Pineda»*, Joventuts Socialistes Unificades, Centre Andalús, Centre Cultural de Combatents, Federació d'Espectacles Públics, Grup Local de la U.G.T., Federació d'Hostelería i Aliança Nacional Gallega.

ORAN

L'assemblea ordinària de la Llar Catalana d'Oran ha acordat per unanimitat adreçar-se a l'O.N.U. perquè l'Assemblea General de les Nacions Unides acordi trencar totes les relacions dels països democràtics amb l'Espanya de Franco i intervingui per tal de salvar de les grapes assassines del franquisme la vida dels lluitadors antifeixistes que com Angel Carrerò, Josep Valverde, Zoroa, Satué, Ricardo Beneito, Joan Puig Pidemunt, i molts altres patriotes estan detinguts i en perill d'ésser assassinats pel franquisme.

VENEZUELA

La Comissió Catalana de Relacions a Caracas ha enviat a Trygvie Lie, secretari general de les Nacions Unides, una comunicació que diu així:

Davant la imminencia de l'execució dels patriotes catalans Angel Carrerò, Pere Valverde i Joaquim Puig Pidemunt, i del recent assassinat legal de Carabanchel, us demanem que intercediu perquè cessi el terror franquista.

Transcorregut de sobres el termini per a la solució del problèma espanyol, demanem a les Nacions Unides que ajudin el poble espanyol a restablir la República democràtica.

FRANCA

Davant els rumors de la reobertura de la frontera francoespanyola, el Burró de la Unió de Sindicats de la regió de París ha acordat demanar una audiència al prefecte del Sena per a fer-li saber la seva oposició a tota exportació de productes alimentaris a l'Espanya franquista.

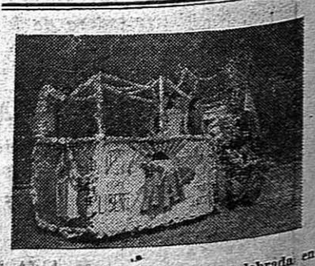

ROANNE. — En una festa celebrada en commemoració de l'alliberament d'aquesta ciutat, una carrosa presentada pels nostres companys guanyà el vuitè premi.

(c) Ministerio de Cultura 2005

Txang-Kai-Xec i el trumanisme fracassen a Xina

D'UN cert temps ençà els esdeveniments de Xina evolucionen contràriament a allò que s'havien proposat els Estats Majors reaccionaris de Txang-Kai-Xec i els cercles imperialistes nordamericans que l'estimulen i ajuden.

La realitat és que a Xina bufa mal vent per a la causa del dólar!

Així ho ha comprés el president Truman, el qual va creure necessària una enquesta directa que li permetés de conèixer amb detalls com marxaven els «negocis» en terres asiàtiques.

Es per aquest motiu que va enviar-hi el general Wedemeyer, acompanyat d'un núvol de tècnics de tota mena.

El militar nordamericà, de retorn de Xina, ha fet un ampli informe al president dels Estats Units i que ha estat difós per tota la premsa ianqui. Vol a dir que les impressions de Wedemeyer no són gens falagueres ni reconfortants. Truman i els seus amics de Wall Street hauran de reconèixer que, en ple segle vint, les intervencions en els afers interiors d'altres països són perilloses, resulten cares i donen pocs resultats.

Què ocorre, doncs, a la Xina de Txang-Kai-Xec?

Deixem que ho expliqui el propi general Wedemeyer. Les seves impressions són prou eloqüents.

«Jo he observat a Xina —diu el general nordamericà en el seu informe a Truman—, i tots els membres de la meva missió han fet igual, un cert abandonament; en lloc de cercar solucions als problemes plantejats, es perd el temps a lamentar-se de les influències estrangeres i a cercar l'ajut de l'estranger. I, tanmateix, Xina posseeix la major part dels recursos necessaris al seu aixecament, però això no podrà fer-se si no neix en aquest país una direcció moral i espiritual...»

I més avall afegia:

«...el Govern xinès —referint-se al de Txang-Kai-Xec— podria guanyar la simpatia del poble si revoqués els funcionaris corromputs o incapaços...»

Wedemeyer va treure, en finalitzar, aquesta tallant conclusió:

«La força militar no podrà acabar mai amb els comunistes.»

No es podien dir més veritats amb menys mots!

I no és solament l'enviat especial de Truman el que s'ha vist obligat a reconèixer la situació desastrosa que travessa Xina, sinó que ha estat el propi Txang-Kai-Xec, el qual en la reunió celebrada el dia 8 d'aquest mes pel Kuomintang va dir que,

«...els seus vint anys de direcció del Kuomintang s'havien saldat amb un fracàs.»

No exagera el general Wedemeyer, com tampoc no exagera el reaccionari Txang-Kai-Xec.

Car, en efecte, la Xina governada pel Kuomintang es descompon a ritme accelerat. El país, a causa de la guerra, de la corrupció, de la incapacitat governamental, de la política antidemocràtica, s'està debatent en una crisi econòmica sense precedents. La inflació ha pres proporcions exhorbitants. El poder de compra del dólar xinès ha esdevingut tan esquifit que la requisa és l'únic mitjà que permet d'assegurar un proveïment defectuós de l'Exèrcit.

El Govern es mostra incapaç i impotent per a prendre mesures susceptibles de plantar cara a la situació. Les lleis repressives adoptades contra la pagesia només han servit perquè aquesta intensifiqués la seva acció de sabotatge i es negués a conrear les terres.

L'administració està més corrompuda que mai. Els transports estan desorganitzats, la qual cosa impossibilita el trasllat de les poques reserves alimentàries que encara resten en algunes zones cap els centres urbans que es moren de fam.

Aquesta situació posa de relleu el fracàs absolut de la política antipopular, antidemocràtica de Txang-Kai-Xec. Posa de relleu el fracàs de la política intervencionista dels cercles imperialistes nordamericans els quals, a desgrat dels dólars i del material bèl·lic enviat a Txang-Kai-Xec per a combatre les forces populars, no han pogut assolir llurs objectius.

Aquesta situació palesa, una vegada més —igual passa a Grècia, Indonèsia i a Indoxina—, que en política, per a triomfar, cal posar la confiança en les forces progressives i no en les reaccionàries.

AL contrari, què ocorre a les zones ocupades per les forces democràtiques, de les quals l'heroic Partit Comunista de Xina és l'avantguarda més decidida i conseqüent?

Els èxits militars aconseguits aquests darrers mesos pels valerosos soldats del general Lin Piao demostren que la Xina democràtica va per bon camí.

Citem, en aquest sentit, el testimoni del periòdic britànic conservador, «Manchester Guardian», el qual, en fer un llarg estudi sobre la Xina democràtica va remarcar que en tots els grans centres, i particularment a la capital, Harbin, l'administració és d'una honestedat escrupulosa.

Per altra banda, el «New-York Herald Tribune», en un altre comentari, s'ha vist obligat a assenyalar la progressió i influència de les forces de la democràcia entre les masses rurals del nord de Xina.

Aquesta situació, que els propis periòdics conservadors han de considerar com falaguera, demostra el triomf de la política prosseguida pels sectors democràtics en els vastos territoris xinesos. És el triomf de la política preconitzada amb tanta conseqüència i heroisme pels militants comunistes xinesos, combatents exemplars, ahir, en la lluita contra els militaristes feixistes nipons, combatents exemplars, avui, en la lluita per la llibertat de llur poble i per la democràcia.

«La força militar no podrà acabar mai amb els comunistes». *Aquests mots del general Wedemeyer no donen, en el fons, una visió prou clara de la lluita del poble xinès contra els reaccionaris de Txang-Kai-Xec.*

Es veritat que els comunistes, a Xina com pertot arreu, són els capdavanters en el combat alliberador i democràtic. Cal assenyalar, però, que la causa defensada pels comunistes xinesos ho és, també, per masses cada dia més nombroses d'aquells vastos territoris de l'Extrem Orient que comproven, per llur pròpia experiència, que només una política democràtica pot assegurar a Xina un esdevenidor de pau, lliure i progressiu.

Una conclusió final sobre la situació de Xina: els èxits assolits per les forces democràtiques xineses han estat possibles perquè, com en altres llocs, han escollit el camí del combat.

«La lluita —ens va dir Joan Comorera a Perpinyà—, és la llei d'acer del nostre temps.»

La democràcia xinesa sortirà victoriosa perquè lluita. La democràcia grega triomfarà perquè lluita...

Els pobles hispànics venceran perquè lluiten!

Car la voluntat combatent dels pobles, llur ferma decisió de recobrar la independència i construir un règim progressiu són més forts que la bomba atòmica.

Truman hauria de tenir-ho en compte després d'haver llegit i meditat l'informe del general Wedemeyer.

"DEMOCRACIA" A L'AMERICANA

Igual que al país dels S.S.

LA premsa ianqui ha donat la notícia que el tribunal de la ciutat de Brunswick—Estat de Georgia—ha absolt el director i els guardians de la presó del camp Worthy que han afusellat sense cap motiu vuit negres empresonats.

Els tribunal ha declarat que els assassins havien actuat «legítimament» per tal d'evitar l'«évasió» dels detinguts i ha estipulat que calia tornar a posar els grillons als presos, la qual cosa havia estat incomprensiblement abolida el 1943.

El tribunal ha absolt, doncs, els assassins, malgrat les deposicions de nombrosos detinguts que proven que el director i els guàrdies van assassinar aquells negres sense cap raó.

Per bé que el tribunal hagi anunciat que s'havia obert una minuciosa enquesta sobre aquestes morts, el corresponsal del «Daily Worker» escriu que el tribunal s'ha negat a escoltar el testimoni que havia qualificat l'execució d'«assassinat netament premeditat».

Aquest testimoni ha desmentit les afirmacions segons les quals els detinguts havien intentat fugir. Al corresponsal del «Daily Worker» li ha declarat que els guardians de la presó havien posat amb tota la mala intenció els cadàvers dels negres prop de la paret del pati de la presó fer creure que es tractava realment d'una evasió.

El pecat d'ésser antifeixista

JOHN O. Rogge, ex-adjunt del fiscal general dels Estats Units i defensor dels setze directius del Comitè d'Ajut als Refugiats Antifeixistes que foren condemnats fa poc per insults al Congrés, acaba d'acusar la Comissió d'Afers antiamericans de la Cambra de Representants de llançar els Estats Units pel camí de «transformar-los en un Estat policiac feixista».

«Que ho cregueu o no —declarà Rogge—, el fet és que quan la Comissió tracta amb feixistes, ho fa amb respecte, però quan són liberals els pressiona, els enganya i els amenaça.»

Recordant que els setze directius del Comitè d'Ajut als Refugiats Antifeixistes havien estat condemnats perquè s'havien negat a deixar-se revisar la comptabilitat i els documents per la Comissió parlamentària encarregada de vigilar les activitats antiamericanes, Rogge afegí que si aquests documents haguessin estat posats a la disposició de l'esmentada Comissió, centenars de persones que han prestat llur ajut serien immediatament declarats cessants dels ministeris en els quals treballen. A més, no poques famílies dels refugiats antifeixistes correrien un greu perill a l'interior de l'Espanya franquista.

AQUESTS MONOPOLIS...!

La guerra que totjust ha acabat ha servit per posar novament de manifest que en els països on governen els nuclis imperialistes ha accelerat la concentració de la producció i el desenvolupament dels monopolis.

En canvi, els països on l'acabament de la guerra s'ha traduït en el triomf de la causa nacional i popular, s'han organitzat democràticament, han aplicat la reforma agrària donant la terra a qui la treballa, han nacionalitzat les indústries i les activitats medullars del país, han creat un règim en el qual la classe obrera participa en el planejament i en la direcció de la producció, permet la lliure empresa i la lliure concurrència als mercats, la lliure existència de les petites empreses i el petit comerç, etc. En poques paraules: han redreçat llurs sobiranies nacionals i han liquidat el capitalisme monopolista. Han donat a llurs pobles alliberats, pàtries independents.

Mentre i tant, què passa als llocs on l'acabament de la guerra ha constituït el triomf dels nuclis imperialistes?

Crisi econòmica inevitable

Escollim, com exemple, per orientar-nos, els Estats Units d'Amèrica del Nord.

D'antuvi, es troben abocats a una crisi sense precedents en la seva història. La qual cosa dòna motiu a un article ben alarmant de la revista *United States News*, el qual fa una anàlisi ben objectiva de la situació.

Hom preveu per a l'esdevenidor immediat la reducció d'un 20 per cent de la producció global, fet que determinarà que el nombre de 3.500.000 obrers en atur forçós que tenen actualment, augmenti fins a 8.000.000 d'ací al començament del 1948.

Ben cert que els monopolis trustificats fan i faran tota mena d'esforços «monopolistes» per salvar amb el mínim de trastorn aquesta crisi; però és cert també que en aquest sentit, el primer esforç que fan és assegurar-se l'Estat com el primer client que els absorbeixi les mercaderies que llur cobdícia ha fet impossible d'ésser consumides en el mercat nacional. Recolzant-se en l'Estat i en el Govern, s'asseguren el comerç d'exportació.

La política exterior dels Estats Units

En això rau el nus de la política exterior i interior dels Estats Units. L'exterior, per assegurar-se «bons mercats», al preu de suprimir per la trampa i per la violència, les democràcies i les sobiranies nacionals dels països intervinguts i dirigits pel capital monopolista i els seus agents; fer d'ells, camp lliure per als plans expansionistes dels monopolis. L'Espanya de Franco i la Grècia de Tsaldaris parlen per elles soles.

El propi articulista de la *United States News* declara que:

«Els preus exagerats —diu l'articulista—, disminueix la demanda, raó per la qual molts estocs resten sense vendre.

«Baixa la producció, sobretot de certes indústries de transformació, com les alimentàries, del vestir, del paper, refineria de nafta, etc.

«Les fàbriques de calçat tenen actualment un nivell inferior al del 1946, i moltes, tanquen.»

«Aquest any, els països estrangers adquiriran als Estats Units mercaderies de tota mena per valor de 12 mil milions de dólars, començant per cereals i tabac, i acabant per pel·lícules i utillatge industrial.»

La política interior dels Estats Units

La política interior als Estats Units s'expresa, en primer terme, per la promulgació de lleis antiobreres com la de Taft Hartley, orientada a posar el moviment obrer sota un règim feixista. Aquesta llei, una de les conseqüències del discurs del «democràtic» Truman invitant els americans a sotmetre's a la voluntat del Congrés, suprimeix d'un cop els més importants drets i llibertats dels treballadors.

Destrueix la fórmula segons la qual les empreses solament podien admètre a treballar els obrers sindicats; obre, en canvi, àmpliament, les portes de fàbriques i tallers als rebentavagues, en nom de la «llibertat de treball». Limita el dret d'establir contractes de treball col·lectius; autoritza els patrons a accions judicials contra els Sindicats reclamant danys i perjudicis. Restringeix fins al darrer extrem el dret a la vaga i, finalment, posa com a condició inexcusable que per reconèixer oficialment un Sindicat, han d'ésser descartats els comunistes de la seva direcció.

Un altre aspecte de la política interior dels Estats Units és la concentració de la seva producció i el desenvolupament dels seus monopolis.

Suggestives informacions de la Small War Plant Corporation

Heus ací unes altres dades extretes d'una informació de la Companyia Small War Plant Corporation, a les quals els límits d'aquest article només permet de presentar-les com simples enunciats:

«El 1931, la petita empresa ocupava el 52 per cent de la mà d'obra; el 1944, aquesta proporció va baixar al 38 per cent. En 1939, les empreses que utilitzaven més de 10.000 treballadors empleaven el 13 per cent dels treballadors americans; el 1944, el tal percentatge va augmentar fins el 31 per cent.

Les dues terceres parts de 175 mil milions de dólars invertits en productes de guerra van ésser absorbits per cent grans empreses solament; i, d'entre elles, la General Motors sola en va obtenir el 8 per cent. Les grans empreses Curtis Bigh Co, Consolidated Vultre Aircraft Corp, Douglas Aircraft Corp i Ford Motors juntes han absorvit el 12 per cent.

Aquest procés de concentració de la producció porta aparellat en forma inevitable, apart de les mesures antiobreres que ja hem esmentat, les mesures antidemocràtiques tendents a l'eliminació de la petita i mitjana empresa.

Segons una altra informació de la Small War Plant Corp, 250 empreses que en 1939 comptaven amb un actiu de 26 mil milions de dólars, a l'acabament de la guerra aquestes mateixes empreses comptaven amb un actiu de 39 mil milions de dólars, o sigui, el 66,5 per cent del total.

Per apreciar degudament la importància d'aquesta centralització de capitals, ens cal advertir que abans de la guerra, el mateix nombre de milers de milions de dólars estava repartit entre 75.000 empreses. Amb tot, encara ens cal establir una superior concentració de la producció i és que, de fet, les «250» grans empreses, les mitjanes i les petites que resten, depenen i són tributàries dels cinc grans grups financers —Morgan, Mellon, Rockefeller, Dupont i Cleveland—, els quals, posseeixen ells sols més del 30 per cent dels miljans de producció. Es a dir, aquest grups han esdevingut cinc Estats dins de l'Estat, els quals controlen i dirigeixen la vida del mateix, en l'aspecte polític, econòmic, militar, diplomàtic, etc.

La conseqüència immediate d'aquestes dades, que, com hem dit només són enunciats, és la desaparició de 500.000 petites i mitjanes empreses de la vida econòmica i financera dels Estats Units.

Es la llei de la història que es compleix inexorablement.

El capital monopolista engendra inevitablement l'imperialisme, l'expansionisme, el totalitarisme, el feixisme.

La democràcia triomfarà

Amb el règim de monopolis és incompatible el lliure desenvolupament dels moviments democràtics de les masses populars. La classe obrera i amb ella totes les capes socials laborioses i progressives són posades sota l'amenaça de lleis i procediments draconians i feixistes, fent que esdevinguin tots ells instruments de treball i de producció contribuents i dependents dels grans monopolis i financers.

Marx va ja dir:

«En el capitalisme, l'obrer existeix per al procés de producció i no el procés de producció per a l'obrer.»

De la mateixa manera, el règim dels monopolis fa inevitables les crisis econòmiques greus; l'atur forçós de 8 milions d'homes; els preparatius permanents per a noves guerres. Els monopolis que viuen i creixen amb la guerra no tenen altre camí que viure i treballar per a la guerra.

Les democracies populars que es desenvolupen amb la pau i l'ordre social, viuen i treballen per a la democràcia i la pau.

Són dues concepcions i dos mons diferents i oposats.

L'un tendeix a la seva desintegració i a la seva desaparició: els dels monopolis capitalistes; el de l'esclavatge dels pobles.

L'altre, que en mig de les més grans dificultats es desenvoluparà i prosperarà: és el de les democràcies populars, de les sobiranies nacionals, de la independència de les pàtries, de l'alliberament dels pobles.

Amb la combativitat i la unitat de totes les forces obreres i democràtiques, farem que el triomf sigui d'aquests darrers.

DOS REGIMS, DUES MESURES

Als Estats Units el preu de la vida augmenta
A Moscù es redueix a la meitat

Per bé que els preus de la major part dels articles hagin arribat actualment el nivell més alt en la història americana, aquests preus continuen pujant sense interrupció, amb la qual cosa es provoca una sensible disminució del nivell de vida de les masses treballadores.

A mitjans de juliol, segons les xifres oficials del ministeri de Treball, els preus de les principals mercaderies van arribar a 157,1 % en relació al nivell de 1936-1939.

En moltes ciutats dels Estats Units, els preus han augmentat del 300 al 400 %. Aquesta situació obliga que els medis públics reclamin del Govern federal l'aplicació de mesures urgents per a aturar aquesta alça de preus.

Amb tot, no ha estat presa fins ara cap mesura i el pessimisme, no tan sols s'ha apoderat fa temps de la majoria del país, sinó que s'estén als medis comercials, entre els homes de negocis.

Ho reconeix la pròpia revista *«United States News»*, generalment ben informada sobre qüestions econòmiques, quan diu que

«els obrers nordamericans són comprimits per les tenalles dels salaris i els preus, estenallament que acaba amb totes les economies del temps de la guerra.»

I afegeix aquesta revista:

«La inflació es important. En un moment donat, l'alça de preus reduirà la demanda interior a tot el país. Si el consum interior es redueix al mateix temps que les demandes exteriors, cal posar-se en guàrdia.»

Heus ací, explicat en poques ratlles, el secret del pla Marshall i de tota la política exterior dels Estats Units.

***

Paral·lelament a aquesta situació de desastre, què ocorre darrera el «telò de ferro», allà a la terra més odiada pel capital monopolista, per les supervivències del feixisme?

Ocorre que en lloc d'atur forçós, hi ha treball per a tothom, que en lloc de pessimisme, prop de dos cents milions de ciutadans lliures de la Unió Soviètica treballen amb dalit, amb tota la joia d'un poble jove o rejovenit per la convicció que treballen per a ells i llurs fills en l'obra del quart pla quinquennal.

I mentre hom va de victòria en victòria cobrint les etapes que el separa del 1.950 sota el guiatge de Josep Stalin, heus ací que els primers fruits d'aquesta obra gegantina de reconstrucció es concretitzen a Moscù en una baixa del 50 % i fins i tot més dels preus practicats en el mercat lliure.

Això es deu a què han arribat a la regió de Moscù grans quantitats de queviures facilitats pels pagesos soviètics, que venen al preu fixat per l'Estat el contingent de productes necessaris al proveïment dels centres obrers.

El pagès soviètic ven l'excedent de la seva producció al mercat lliure, amb la qual cosa es veu encoratjat a produir i a lliurar les seves collites.

L'abundància de queviures ha produït la baixa que beneficia tothom i no cal dir que aquesta baixa vindrà acompanyada de la supressió del racionament de la majoria d'articles alimentaris.

Es la conseqüència lògica d'una política tota ella feta de cara al poble i no contra ell, com passa en l'«excel·lent» democràcia presidida per Truman a major glòria del déu Dólar.

EL GENERAL MARKOS EXPOSA A L'O. N. U.
la seva voluntat de pau

Les agències de notícies ens assabenten d'una nova maniobra duta a terme a Grècia pels intervencionistes de Truman.

Pocs dies després de solucionar-se una crisi amb un Govern homogeni presidit per Tsaldaris s'ha produït una nova crisi. Aquesta s'ha resolt, seguint indicacions de Griswold, cap de la misió americana prop del rei, amb la formació d'un Govern de «coalició», presidit per Sòfulis.

Mai no s'ha vist major ni més repugnant gosadia.

Tsaldaris s'ha situat a un segon pla, de vice-president. Es de tota evidència, però, que Tsaldaris segueix ésent l'«home fort» del Govern monàrquic encarregat d'anihilar l'Exèrcit democràtic i patriota que dirigeix el general Markos, i de garantir l'ocupació trumaniana a tot el territori grec.

Per si restés algun dubte, les agències mateixes ens han assabentat també que la «misió militar» americana ha pres al seu càrrec el subministrar queviures i material bèl·lic a l'exèrcit «governamental».

Per si podia mancar quelcom han anunciat la promulgació d'una «amnistia» per als patriotes que renunciïn a combatre i es sotmetin a l'autoritat del Govern, del rei Pau, de Truman.

Com es veu, els monàrquics grecs i llurs «protectors» americans han pres totes les mesures tendents, no pas a aplicar a Grècia la lletra i l'esperit de la Carta de les Nacions Unides, sinó a exterminar el poble, que es manté fidel a la Carta, que vol aplicar-la al seu país, que vol que esdevingui base de la seva llei; que garanteixi la independència del seu país, que respecti la seva sobirania nacional i que estimuli l'exercici dels seus drets democràtics.

Es solament prèvia l'acceptació d'aquestes mínimes condicions que l'Exèrcit democràtic que dirigeix el general Markos es disposaria a parlamentar amb l'adversari.

La qual cosa vol dir que haurien de sortir del territori nacional grec tots els elements intervencionstes; que es constituïria un Govrn d'amplia concentracó nacional; que seria garantit a tots els ciutadans el dret de pronunciar-se per la forma de règim que volguessin.

Mentre no es donin aquestes condicions —condicions que poden ésser acceptades per tots els bons patriotes i veritables demòcrates que vulguin la pau i la prosperitat de llur poble—, no cal esperar que la guerra civil de Grècia acabi fins el triomf definitiu de l'Exèrcit democràtic.

Ni amb governs de coalició que en el fons són homogenis perquè llurs components són monàrquics i reaccionaris, perquè tots ells consenten i ho recolzen en la mediatització de llur sobirania nacional per potències estrangeres; ni amb promeses d'amnistia inspirades, més que per generositat i humanisme, per l'intent de dividir els patriotes combatents; ni amb l'amenaça d'una intervenció estrangera més directa i més intensa, l'Exèrcit democràtic no renunciarà a allò que entén que és, i efectivament és, el compliment d'un deure amb la seva pàtria i amb la llibertat del seu poble.

La resposta que Sòfulis ha rebut al seu oferiment d'amnistia i a la seva ofensiva militar, ha estat un contraactac de l'Exèrcit democràtic a la regió de Macedònia, on l'exèrcit governamental trumanià ha recollit una nova derrota.

El general Markos, fidel a la Carta de les Nacions Unides, ha fet une crida a aquestes en ocasió de llur propera reunió exposant-los la voluntat de pau, de democràcia i de llibertat del poble grec, avui sotmès a l'opressió i a la guerra civil per culpa de la intervenció anglo-americana.

Seria hora ja que les Nacions Unides, en llur totalitat, es disposessin a fer honor als principis pels quals fou creada llur Organització; que totes elles es disposessin a extirpar de socarrel totes les deixalles nazis com són la Grècia monàrquica i l'Espanya de Franco, i ajudar els pobles necessitats de construir llurs règims democràtics en mig d'una vida de pau, precursora de llibertat i de benestar.

L'exemple que ens ofereixen el general Markos i el poble grec és, a la vegada que mereixedor de la nostra admiració, digne d'ésser imitat pels patriotes i pels republicans dels pobles hispànics. El camí que han escollit és l'únic que conduein a la unitat i a la victòria.

Mai cap capitulació no ha tingut la llibertat com a premi. La renúncia a la lluita i la capitulació han estat i seran sempre seguides d'una major opressió i d'un augment de les mesures repressives per part dels règims de tirania.

La tirania de Franco i Falange ens exigeix a tots la més ferma voluntat de lluita i d'unitat antifranquista. Car són la sola garantia que, amb elles, retrobarem la democràcia, la República i les nostres llibertats nacionals.

Quatre vegades més sucre que el 1946

Es calcula que la collita de remolatxa serà aquest any prop de quatre vegades superior a la de l'any passat. En una pila de regions aquesta collita superarà aquests càlculs, amb la qual cosa es passaran tots els récords d'abans de la guerra.

No és el sucre allò que faltarà a la U.R.S.S. Perquè no en falti, seran posades en moviment 124 refineries a Ucraïna, és a dir, 28 més que l'any passat, amb una capacitat del 70 per cent d'abans de la guerra.

Es compta que la producció de sucre serà igualment quatre vegades superior a la de l'any 1946.

La unitat de la classe obrera italiana

DECLARACIONS DE PIETRO NENNI

Pietro Nenni, líder del Partit Socialista d'Itàlia, en un acte públic celebrat a Bolonya, després de fer una crida als dissidents per tal que es reintegrin al si del Partit, ha declarat:

«La unitat amb els comunistes serà mantinguda, mentre aquests es mantinguin fidels als interessos del poble italià.»

I, referint-se als fomentadors de la psicosi de guerra, va afegir:

«No hi ha d'haver i no hi haurà una tercera guerra. El socialisme internacional ho ha d'impedir i si, malgrat tot, esclatés, la guerra seria un conflicte entre explotats i explotadors i, en aquest cas, el nostre lloc ja està designat.»

Destaquem aquestes declaracions amb tota llur importància. La paraula unitària de Nenni ha vingut a sumar-se a les veus unitàries dels dirigents socialistes dels països del centre i del sud-est d'Europa que es van fer escoltar al Congrés del Partit Socialista Francès de Lió. Tots ells van reconèixer i afirmar la necessitat absoluta de mantenir la unitat de comunistes i socialistes, com a única garantia de progrés econòmic i democràtic dels països respectius.

Pietro Nenni es manté fidel al pacte d'unitat d'acció establert ara fa un any entre comunistes i socialistes italians. La seva aplicació ha demostrat els beneficis que la unitat d'ambdós partits ha reportat i reportarà a llur país i a llur règim democràtic.

Pietro Nenni sap que en el Partit Comunista d'Itàlia té el seu aliat natural i fidel, que mai no trairà els interessos del seu poble i de la seva classe obrera. A més, té en compte que el floriment econòmic i democràtic de Iugoslàvia, Bulgària, Txecoslovàquia, Polònia, Hongria, Albània, Romania, és degut, en primer lloc, a la conseqüència amb què tots els partits comunistes han servit els interessos de llurs pobles i de llurs proletariats respectius.

Per aquesta raó estem segurs que la unitat de comunistes i socialistes italians sera mantinguda. Car els uneix tota la voluntat insubornable de servir la classe obrera i el poble italians. Els interessos de l'una són els mateixos de l'altre.

Tant de bo aquest exemple d'unitat proletària i democràtica serveixi d'estimul a certa gent de casa nostra i els faci tornar contra Franco i els reaccionaris capituladors la lluita que avui menen contra els comunistes.

Si ho fessin així, ben aviat recobraríem la República i totes les nostres llibertats democràtiques i nacionals.

DECLARACIONS DE VITXINSKI

«Quan la gent parla de defensa seria interessant de conèixer contra qui es defensen»

Al seu pas per Londres camí de Lake Success, on té lloc l'Assemblea General de l'O.N.U., el vice-ministre d'Afers Estrangers de la Unió Soviètica, Andreu I. Vitxinski, en una entrevista amb els periodistes, ha contestat així les cinc preguntes següents:

El Pla Marshall

—La Unió Soviètica revisarà la seva actitud respecte el Pla Marshall?

—Quin Pla? Tal vegada els periodistes de Londres podrien dir-me en què consisteix aquest Pla i què ha estat d'ell fins ara.

Alemanya

—Els recents acords anglo-americans sobre el nivell industrial d'Alemanya, ajudaran a resoldre els problemes alemanys?

—Aquests problemes afecten Alemanya com un tot i l'acord de Potsdam diu que aquestes qüestions han d'ésser decidides per les Quatre Potències i no per una sola Potència, per molt poderosa que aquesta sigui.

Els jueus

—El fet d'enviar un altre cop els refugiats jueus a Alemanya constitueix un pas cap a la solució del problema de les persones desplaçades?

—Aquesta mesura no té res a veure amb el problema.

La defensa d'Amèrica

—Voleu comentar la recent decisió de la Conferència de Rio, segons la qual en els plans de defensa d'Amèrica cal incloure Groenlàndia i el Pol Sud?

—Quan la gent parla de defensa seria interessant de conèixer contra qui es defensen. Això, però, no s'ha aclarit. Molt sovint, quan una persona parla de defensa, és que s'està preparant per atacar.

La qüestió de les quatre russes casades amb súbdits britànics

—Que ens dieu de les dones russes casades amb ciutadans britànics?

—Em mereixen molt més interès els prop cinquanta mil ciutadans soviètics que continuen detinguts a la zona britànica d'Alemanya.

La cultura nacional de Catalunya

PASSAT, PRESENT I FUTUR

per **E. GRANIER-BARRERA**

Les Homilies d'Organyà, primer document que hom coneix escrit en llengua catalana, data de la primera meitat del segle IX. D'aleshores ençà, el nostre idioma nacional, germà de la llengua d'Oc, però que aviat es desenvolupà amb personalitat pròpia i radiant, ha esdevingut ric i prestigiós d'onze segles i de prop de 10.000 volums, sense comptar l'aportació científica, artística, jurídica i en cultura general de Catalunya al patrimoni comú de la humanitat a través de les centúries, ni el rastre que ha deixat en terres amigues, o illes resplendents, de la Mediterrània.

Aquesta llengua flexible, senyal inconfusible d'una Pàtria que no es vol deixar sotmetre, obtingué una primera plenitud, un llarg segle d'or, cap al XVè., quan la majoria d'altres llengües cultes d'Europa iniciaven tot just, entre dificultats polítiques i econòmiques innombrables, un balbuceig. Aquesta nació antiga i benigna cometé en el transcurs de la història greus i repetits errors polítics. Però a despit de la lluita persistent amb altres nacions i de la decadència interior, Catalunya ha estat i roman el país de les grans Cròniques, de l'art romànic nacional ben delimitat, de Ramon Llull i el cardenal Margarit —insuperat orador parlamentari—, dels savis Sibiuda i Arnau de Vilanova, del rei Pere Tercer, emocional immortalment davant l'Acròpolis d'Atenes, que els seus homes havien conquerit, del Consolat de Mar, primer codi marítim i comercial imposat al vell món, de l'escola cartogràfica sobresortint a l'edat mitjana, de les cancelleries parlant el català —quan el Dant pensà escriure en el nostre idioma La Divina Comèdia — del folk-lore riquíssim i original —un dels més vastos de la terra, malgrat la petitesa geogràfica—, dels Jocs Florals, festa culta i graciosa que admiraren tots els poetes, del màrtir Miguel Servet descobrint abans que ningú la circulació de la sang, de Monturiol, primer inventor del submarí. I, a través de tanta glòria acumulada i impossible de resumir en un article, Catalunya ha mantingut en totes les èpoques la seva unitat moral amb Mallorca i València germanes, amb el Rossellò i les altres comarques esdevingudes franceses, amb les riques i actives colònies de catalans escampades per Amèrica.

Catalunya, que sovint ha donat la impressió de sacrificar-se romàntiçament per causes perdudes, ha rescatat sempre tots els seus errors perquè ha estimat i sofert molt per raons generoses. Dos de l'irreparat desastre nacional de 1213, quan un rei català, Pere Segon, morí a la batalla de Muret defensant la llibertat religiosa, perdent així tota oportunitat de federació amb els extensos territoris occitans, fins a la guerra de Successió d'Espanya i a les gestes més modernes, presents a la memòria de tots, Catalunya és el país que ha estat excomunicat durant llargues dècades en plena edat mitjana, on la inquisició no pogué penetrar, que ha fet la primera vaga general revolucionària d'Europa, que ha estat sempre oberta als corrents europeus. La brutalitat dels nostres almogàvers —ni millors ni pitjors, segurament, que els altres soldats de l'època— i, més recentment, la justificació de l'imperialisme pel teòric nacional Prat de la Riba, no poden alterar la glòria serena d'un Estat nacional basat sempre en la llibertat, d'una tradició democràtica pura, amb el Parlament de Catalunya anterior al Parlament d'Anglaterra i els drets humans respectats gairebé sempre per les autoritats pròpies.

I si Catalunya introduïa els corrents renovadors d'Europa, a grans dolls, dintre la Península ibèrica, fa cosa de cinquanta anys, ja aleshores i abans interessà, per la seva renaixença, els cercles cultivats del continent i també d'Amèrica. Mentre la monarquia intentava, sempre debades, ofegar o minimitzar el nou esclat de la cultura nacional ressorgida, hom trobà catalanò fils acieçats, amorosos, a gairebé tots els pobles. Hi hagué edicions en català o traduccions del català a molts països, representacions, concerts, cursos en el nostre idioma, un Congrés Internacional de la Llengua Catalana, celebrat a Barcelona en 1906, i la fraternitat mai no desmentida dels pobles hispànics —malgrat certs governs— i dels occitans. En català brillaren i brillen el teatre, la poesia, la ciència, les arts plàstiques, la música. Una dansa nacional, l'origen de la qual es perd a través dels dies, amb un ritme ben càlid i singular, la sardana, renova l'harmonia de l'antiga Grècia i ens fa admirar pertot arreu. I si els nostres autors són traduïts a moltes llengües, les versions catalanes dels grans noms universals són acurades, completes, ben presentades, i obtenen una àmplia difusió.

La monarquia borbònica, darrera en data, amb el seu assimilisme forçós, criminal i orb, passà. Fou enderrocada pel poble, abatuda pel pes dels seus propis mancaments i de les seves pròpies aberracions. A Catalunya, l'havia vençut també, amb l'aixecament popular, la fàsca conseqüent, ben sovint heroica, d'aquells que conrearen en tots els aspectes la cultura nacional entre persecucions i obstacles de tot ordre. Contra el no fer, o el mal fer, del vell Estat espanyol imperialista i incapaç, es dreçaven ja els nostres grups escolars, els ateneus populars forjats i defensats, espontàniament i sense recursos, per la nostra estudiosa i combativa classe obrera, els museus, les editorials, les revistes, la premsa diària, mil realitzacions quotidianes plenes de nervi, de patriotisme i de color. La saba joiosa de la Pàtria mil·lenària, mai no abatuda, brollava altre cop esplendorosament.

Amb la República —que Catalunya contribuí, de manera preponderant, a crear—, fou un esclat, una nova primavera. L'escola que ens havia estat refusada durant centenars d'anys es torna a obrir als nostres fills. La Universitat ens fou parcialment retornada, i els estudis superiors en llengua pròpia pogueren completar i renovellar la selecció, en gran part autodidacta, que havia mantingut, malgrat tots els impediments, el nostre patrimoni moral. Dintre les deficiències innegables d'un règim autonòmic incomplet, Catalunya es sentí identificada amb aquella República ben tros seva; més identificada que mai amb les altres nacions de la República que també la sostenien. I quan la República fou amenaçada, Catalunya es dreçà altra vegada en armes per tal de defensar la llibertat, com els 6 d'Octubre, o infligí la primera gran derrota al feixisme de tot el planeta, en l'inoblidable 19 de Juliol.

Franco arribà. Gràcies a complaences de falsos de-

Ministerio de Cultura 2005

ESPANYA ENTRE REIXES

El botxí Aylagas, director general de Presons franquista, acaba de passar uns dies a Canàries, on ha anat a inaugurar la nova presó de Tenerife, tot pensant ja en la instal.lació d'una colònia penitenciària agrícola a l'illot de Fuerteventura.

I vinga presons, la qual cosa, al costat de les casernes, les esglésies i l'eixamplament dels cementiris, és tot el que el franquisme construeix!

Però, per què tanta presó si l'Aylagas, repetint la veu del seu amo, diu que la població penal d'Espanya és mínima?

> «La población penal de España —ha declarat a l' «Agència Cifra—, asciende a 39.500, pero si de ese número se restan 12.000 que corresponden a la población flotante, por pequeñas faltas, resulta, en conclusión, que la población penal es de 27.000, no llegando, por tanto, al 1 por 1.000 de la población total de España.»

I els polítics? També n'ha parlat. Llegiu, si us plau:

> «Sobre el problema penitenciario derivado de la población marxista, está totalmente liquidado, quedando solamente 3.800 reclusos, en su mayoría autores de delitós de sangre, que por ninguna legislación del Mundo podrian ser considerados como delincuentes políticos.»

I no s'ha tornat gens vermell.

Llavors, per què tants de presidis, per què tant d'interès a què cap jurista estranger no visiti els penals d'Espanya, si hi ha tan pocs condemnats i, a més, hi estan més bé que a casa, al punt que el cínic Aylagas fa afirmacions com aquesta?:

> «Ningún país como España ha sido tan benévolo con los delincuentes políticos.»

Per què, doncs, l'advocat anglès Dudley Collard no ha pogut veure'ls, si són tan pocs i són tan ben tractats?

Per què Franco ha negat el visat al primer jurista britànic, Pritt —unes declaracions del qual donem en aquest mateix número—, si el règim penitenciari franquista és un «model»?

Els botxins d'Espanya, com més parlen més s'emboliquen i no es posen d'acord ni entre ells.

A Espanya hi havia el 31 de juliol darrer i segons l'estadística oficial i confidencial de la pròpia Direcció General de Presons, llista que vam publicar en el nostre número 114, l'espantosa xifra de 113.970 patriotes presoners, amb centenars i centenars de condemnats a mort, amb d'altres bàrbarament torturats a las comissaries de Policia o a la Direcció General de Seguretat, amb milers d'homes que no saben mai què els reserva l'endemà.

Condemnats com Alvarez o Zapirain, en perill com Zoroa, Satué o Puig Pidemunt, assassinats com Girabau o Torres, martiritzats ara per falangistes i nazis de la Gestapo Carreró o Valverde. Espanya és avui un presidi, un infern, un perill permanent per a tots els patriotes dels pobles hispànics en llibertat vigilada o entre reixes.

Espanya és avui de punta a punta un presidi, la vergonya del món dos anys després de la presa de Berlin.

Com deia fa poc un gran periodista espanyol, qui manté Franco, com pot dir criminal de guerra a ningú?

EL MARROC HA D'ESSER UN ALIAT DELS POBLES HISPANICS EN LA LLUITA CONTRA FRANCO I PER LA REPUBLICA

El Marroc pot i ha d'ésser un bon aliat dels pobles hispànics en la lluita contra Franco i Falange, per la democràcia i per la Repùblica.

Aquesta és una veritat que oblidem sovint quan parlem de la necessitat de posar en un sol front patriòtic i democràtic tots els pobles i estaments que sofreixen la tirania franquista. La zona espanyola del Marroc és víctima com nosaltres del règim d'opressió falangista i, com els pobles hispànics, té necessitat d'ésser alliberada de la servitud nacional, econòmica i política a la qual està sotmesa. Contribuir a alliberar-la, doncs, és un aspecte important de la nostra lluita general que no podem menystenir.

El poble marroquí ha estat i és víctima d'una política colonialista, practicada fins a l'exacerbació per les castes militaristes d'Espanya, vinculades als grans terratinents i els grups financers del nostre país i internacionals.

La situació estratègica privilegiada de la zona del Marroc espanyol des del punt de vista militar, per la seva prolongada costa de l'Atlàntic, guaitant i dominant l'entrada al Mediterrani, la seva riquesa fonamentalment minera, són factors que sempre l'han fet cobejable pels diversos nuclis imperialistes. Es obvi dir que avui és un dels llocs on tenen posada la mirada amb més fruïció els estrategues del dòlar en llur propòsit de realitzar llurs plans de dominació mundial. No cal dir que Franco resta a llurs ordres i que amb el lliurament de la independència d'Espanya porta aparellada la supeditació de la zona del Marroc.

De com ha estat rebuda pel poble rifeny la «protecció» dels financers i militars espanyols ens en parlen el 1909, el 1921, el 1924. Llarga etapa de sagnia permanent dels pobles hispànics i marroquí!

No calen gaires esforços analítics per arribar a la conclusió que aquells alçaments eren esclats patriòtics, resultat del desig i del dret d'independència nacional, econòmica i política del poble marroquí, rebel, no pas al protector, sinò a l'ocupant. En aquesta lluita per la seva llibertat és incalculable el preu de sang que ha hagut de pagar. Tanmateix, però, no és menor la contribució de sang que han pagat els pobles hispànics per sotmetre el Marroc a profit dels colonitzadors, per fer-ne el proveïdor de mà d'obra barata i de carn de canó contra els mateixos pobles hispànics i per tal que la potència imperialista dominant, en el joc d'escacs internacional, tingués un millor camp per a maniobar els seus peons.

Com més s'ha anat posant en clar els lligams que uneixen el règim de Franco al capital financer i imperialista, hom s'adona més de la importància que juga el Marroc avui i de la que va jugar ahir.

Mentre Franco va estar a les ordres de Hitler, el Marroc va ésser un vesper d'agents hitlerians, la missió dels quals era aplicar la política que Hitler havia elaborat per al Marroc. De la mateixa manera ho era la Península. I al front de tots ells, dirigint-los, estaven i estan Franco i Falange.

Es que podem creure que fou casual que la conspiració militar-falangista elegís Franco i el Marroc per iniciar el seu alçament?

Es que no era lògic que els conspiradors admetessin l'eventualitat de diverses defeccions en els conjurats, àdhuc el fracàs de la sublevació, i que veiessin en el Marroc un refugi, per bé que precari, no menys valuós?

Es que el Marroc no oferia una font estimable de carn de canó per a les primeres necessitats de la guerra que anaven a començar?

Es que no va passar i encara passa molt de tot això?

Es que no és força significatiu que l'escolta més propera de Franco sigui una selecció de moros?

Es que no tenim, encara avui, a la Península, diverses casernes plenes de forces marroquines?

A més, és innegable que tots els que van ésser agents hitlerians, avui, en transformar-se Franco en agent trumanià, han esdevingut trumanians.

Franco mateix ha mantingut i manté una actitud «discreta», respecte d'Abd-el-Krim. Després que aquest va resoldre «alliberar-se» i refugiar-se al Caire, Franco ni tan sols no ha fet cap reclamació ni al Govern francès ni al rei Faruk. Abd-el-Krim, per la seva banda, ha amenaçat de fer la guerra a França i en canvi no ha dit un mot respecte de l'Espanya franquista, supeditada a l'imperialisme anglo-americà.

Tenint en compte aquestes consideracions, no creiem arriscat d'arribar a la següent conclusió: Que el Marroc, avui, és una base de maniobra de les ambicions de monopolitzar el món per part de Truman. Que entre els caps i «notables» que amb Franco serveixen aquesta política, Abd-el-Krim té un lloc reservat, la qual cosa explica la «discreció» de Franco envers ell, com també el tracte privilegiat que dóna als elements influents del Marroc i a llurs fills. (El fill del Califa estudia Dret a la Universitat de Madrid; un marroquí és general de l'exèrcit franquista; diversos altres destacats indígenes estudien a les acadèmies militars o bé tenen ja comandament a l'exèrcit.).

Explica també perquè certes informacions de certes agències, les quals prenent per base les esmentades atencions de Franco amb els notables marroquís, el presenten com un dipositari del més gran prestigi a la zona del Marroc.

D'una banda, amb unes tals atencions, Franco paga els serveis que ha rebut del països àrabs. Aquests, supeditats com estan a l'imperialisme anglo-americà, li asseguren des de les Nacions Unides una política de «tolerància» al seu règim.

De l'altra, els tals «notables» —pares o fills—, són convertits en agents del capital monopolista, els quals, junt amb Franco i Falange, fan possible l'explotació imperialista de les riqueses de llur país, la submissió de llur poble a un règim d'endarreriment econòmic i cultural, de misèria física i la utilització de llur territori com a plaça d'armes dels nuclis imperialistes per a la propera guerra que preparen.

Per a nosaltres, però, allò que ha de comptar com a positiu són les masses de la població marroquina, obligades a viure en un règim feudal colonial, necessitades de pa, d'instrucció, de llibertat i d'independència nacional.

Amb aquestes condicions, que la Repùblica Espanyola ha de garantir, podran elegir llur forma de governar-se, explotar per compte propi llurs riqueses nacionals, industrialitzar llur país, fomentar les vies de comunicació, acréixer llur nivell cultural i cultivar llurs relacions fraternals amb els pobles hispànics i de tot el món.

El poble marroquí ha de deixar de considerar els pobles hispànics com els seus enemics. Els pobles hispànics han de transformar el Marroc en un aliat nostre, i junts tots, ell i nosaltres, hem de constituir el front dels pobles antifranquistes per enderrocar Franco, per recobrar la Repùblica democràtica, per posar en mans de cada poble i de tots en conjunt, la missió de construir el nostre destí.

ACTIVITATS GUERRILLERES

Un falangista ajusticiat

L'agència Ider Presse informava el dia 9 que el propietari d'un bar i estanc de Gisamo (La Corunya), anomenat Tomàs Gómez Prado, cap falangista de la localitat, ha estat ajusticiat per un grup de guerrillers.

Els patriotes van retirar-se a la muntanya sense cap incident.

Un altre civil mort

Dies passats es va produir un combat entre un grup de guerrillers de la província de Màlaga i forces de la guàrdia civil, en el qual va resultar mort el guàrdia José Collado.

Els guerrillers, que no van tenir cap baixa i amb llur acció van foragitar els altres guàrdies civils, que van abandonar el mort i l'armament d'aquest, que fou recuperat pels patriotes.

Caigut en combat

Als «Ranochos», terme d'Adamuz, província de Còrdova, nombroses forces de la guàrdia civil, manades per un capità, van tenir un combat amb un petit grup de guerrillers.

En aquest combat va morir heroicament el guerriller Justo Barrios.

Grans concentracions de forces contra els guerrillers

Els cops de mà, cada cop més nombrosos dels patriotes que combaten contra el franquisme, ha obligat les forces repressives del règim a no acceptar combat, si no són superiors a les dels heroics guerrillers.

D'acord amb aquesta tàctica, al terme de Berja, Almeria, foren concentrades fa pocs dies nombroses forces de la guàrdia civil de Puerto Fragua, Abla, Lauja i Alcolea, les quals, junt a les del terme, emprengueren una operació contra una petita unitat guerrillera de la comarca.

Malgrat la desigualtat de forces, els patriotes acceptaren el combat i, després de batre's amb gran heroisme, van donar llur vida per la nostra llibertat els guerrillers Félix Castillo Claro, Antonio Fernàndez Rodríguez i Francisco Bonilla López.

L'AUGMENT DE POBLACIO FAL·LERA DEL FRANQUISME

per Manuel BERTRAND

Quina és la població d'Espanya? Heus aci una qüestió que preocupa molt el franquisme i de la qual parlen molt sovint els turiferaris del règim.

Espanya creix, diuen, la qual cosa és un signe de la vitalitat hispànica, un signe de com el règim l'ajuda.

Es aquesta, precisament, una de les falses propagandes del franquisme, motivada pel deliri de grandeses que el caracteritza, per l'obsessió de convertir-se en una potència militar.

De creure'ls, Espanya té, en xifres rodones, 28.000.000 d'habitants, que seran 30 el 1950. La qual cosa voldria dir que la població hauria duplicat en un segle.

Es això veritat?

D'on treu la Falange l'alegria

El 1939, Alemanya tenia dintre els seus 468.000 quilòmetres quadrats, 70 milions d'habitants; Itàlia, 44 en els seus 310.000 quilòmetres quadrats; la Gran Bretanya, 42 en 233.000 quilòmetres quadrats, i França, amb el seu territori metropolità de 550.000 quilòmetres quadrats, 40.

Els cens franquista del 1940, amb els nostres 505.000 quilòmetres quadrats, va arribar a 26.053.320. De manera, que del 1940 al 1947, Espanya hauria augmentat de dos milions d'habitants. El 1930, la Direcció General d'Estadística en va donar 23.563.867.

Es aci d'on el franquisme treu la base dels seus alegrois per demostrar que, malgrat les pèrdues de la guerra i els «assassinats dels rojos», Espanya ha augmentat, d'ençà del 1930, prop de cinc milions la seva població, dos milions i mig dels quals es deuen a les «bones condicions» del franquisme.

Es, doncs, evident que el franquisme s'apropia èxits que no li pertanyen i que exagera la nota, per les bones raons fàcils de comprendre.

Lent moviment demogràfic, però ascendent

Fins el 1930, Espanya, com gairebé tots els països d'Europa, havia augmentat la seva població, per bé que d'una forma molt lenta.

En temps de Carles II, no hi havia més que 5.700.000 habitants, convertits el 1821 en 11.661.980 i el 30 de setembre del 1858 en 15.464.340, la qual cosa vol dir que en 150 anys havia augmentat només que deu milions, o sigui que tenia 32 habitants per quilòmetre quadrat, quan França en comptava 70; Prússia, 80; Anglaterra, 84.

On aquest augment havia estat més acusat, ara fa prop d'un segle, era a la «província» de Barcelona amb 713.142 habitants, contra la de Madrid 475.028, segons l'esmentat cens del 1858, amb la nota curiosa que Madrid-capital en comptava 281.170 contra 183.787 Barcelona, perquè la monarquia havia començat ja a aplicar la trampa segons la qual era obligatori d'augmentar d'ofici la població de Madrid, perquè fos la primera d'Espanya. Amb tot, Barcelona, el 1858, havia superat els seus 54.000 habitants de 80 anys abans, per tal com fa un segle només el 16 % de la població total d'Espanya residia a les ciutats.

Després, la carrera de les dues principals ciutats peninsulars ha estat vertiginosa, sense, però, que fins a la guerra s'hagués atural, malgrat la seva lentitud, l'ascens de població total a la resta del país.

S'ha aturat ara? El franquisme, no sols diu que no, sinò que diu que ha augmentat.

Anem a veure-ho.

Les causes que han frenat el moviment de població

Espanya és un país prolífic, però amb una sagnia espantosa. Amb una mortalitat infantil terrible en temps de la monarquia i ara en règim feixista, ve agreujada per la tuberculosi provocada per la gana a què està condemnat el nostre poble.

Durant els segles XVIII i XIX, les guerres estrangeres o civils, les males condicions de vida i l'estrall de la renúncia a què obliga el celibat de l'enorme població monacal o eclesiàstica que hi havia a Espanya —137.627 el 1797, 127.345 el 1826—, afegit als dos milions de vides joves perdudes en les campanyes colonials i als 16 milions d'espanyols que l'Estat calcula que havien emigrat en el període 1850-1930, són factors que expliquen la sagnia operada en el potencial demogràfic hispànic.

Ara bé, el franquisme, que presumeix d'haver aturat una emigració que en temps de la monarquia feia perdre a Espanya més del total dels seus naixements, s'apunta èxits que no li pertanyen, car l'últim cens amb el qual pot establir comparacions és el del 1930, per tal com el que es feia el 1936 fou interromput per la traició de Franco i la guerra.

Com si la Repùblica no hagués existit

El franquisme, per la ploma mercenària d'aquest Tomàs Borràs que ara tracta d'aquest tema a «*Solidaridad Nacional*», silencia que entre 1930 i 1940, primer cens de Franco, ha passat la Repùblica. Que en aquests deu anys s'havia estroncat l'emigració i que àdhuc havien tornat a la Península desenes de milers d'ex-prófugs, de patriotes que havien fugit de la misèria imposada per la monarquia, de les persecucions dels seus generals i dels seus ministres.

Es tot aquest material humà, amb els seus fills, afegit a què d'Espanya, del 1939 ençà, no han sortit més que els que vam passar els Pirineus quan el transitori triomf de Franco, allò que li dóna una aparença de raó que Espanya ha crescut, malgrat les pèrdues de la guerra i de la seva cruelíssima repressió d'ençà que el franquisme és al Poder.

No, Espanya no ha crescut amb el franquisme. Havia crescut amb la Repùblica. La tuberculosi i la repressió no fan créixer els pobles, ans bé els delmen. Que és allò que Franco fa.

El franquisme no fa més que trampes

L'únic que passa sota el franquisme, règim enderiat a fer trampa com sigui, és que molts falangistes i els que no ho són s'han empadronat dues vegades, al poble i a la ciutat, per tal de tenir racionament doble. Així s'ha suprimit allò que els funcionaris d'Estadística dèiem la «població de dret» i la «població de fet».

L'estrany, però, tal com van les coses, és que ara, en lloc de 28, no siguin ja 56 els milions d'habitants d'Espanya. Tot és qüestió de posar-s'hi.

Sobretot, si la monarquia afegia d'ofici cent mil habitants a Madrid per damunt dels que tingués Barcelona, per què el franquisme no els pot afegir a totes les ciutats d'Espanya, tan faltat com està d'èxits?

Es que no ha «guanyat» el referèndum?

L'espectacle dels mutilats a l'Espanya franquista

La visió característica de l'Espanya franquista és la plètora d'uniformes militars, les sotanes dels capellans, els hàbits de la monges i dels frares, els parracs dels exèrcits de pidolaires que han envaït les ciutats i els pobles de la Península.

Es clar que aquesta misèria no amaga del tot el luxe insultant dels nous rics que han fet fortunes enormes amb l'estraperlo i robant a mansalva protegits pel règim.

Però hi ha pobres, hi ha pidolaires, hi ha invàlids que mostren en públic unes mutilacions terribles, unes llagues que fan caure en basca.

Parlant d'aquest trist espectacle, tot silenciant-ne la causa, com és natural, deia aquests dies «*Arriba*»:

> «Invàlidos de toda suerte pululan en España y recuerdan la mendicidad de la Edad Media. El invàlido que muestra sus munónes al borde de la acera implorando a los paseantes y cuyas fórmulas devienen clásicas, es un espectaculo deprimente.»

I tan depriment! I que el règim no pot amagar als estrangers com voldria per donar la impressió que Espanya és avui un paradís, quan en realitat no hi hagut mai tanta misèria, tanta desigualtat social, tanta incúria per part de l'Estat més lladre que ha passat sota la capa del sol.

L'Església col.labora a la corrupció de la joventut

Les noves generacions dels pobles hispànics no han estat guanyales per Franco. El règim falangista no ha pogut corrompre els nostres joves.

Aquestes afirmacions, fetes sovint per nosaltres, conserven íntegrament llur valor. No! Els falangistes, no obstant la gran quantitat de mitjans de què disposen, han fracassat en allò que Hitler assolí: fer de la joventut una força de xoc cega, fanàtica i corrompuda per oposar-la a llurs propis pares, per fer-la lluitar contra el poble i servir de suport al franquisme.

Si a casa nostra les noves generacions, en llur nucli principal, han estat preservades del verí falangista, ha estat degut, principalment, al treball abnegat de les organitzacions clandestines de la joventut, a l'heroisme dels joves socialistes unificats que des dels primers moments de la nostra derrota militar, desafiant i vencent tots els perills i totes les dificultats, reorganitzaren llurs rengles i han forjat llurs organitzacions en el foc de la lluita contra el franquisme i per la Repùblica.

Això no vol dir, però, que el problema de la influència falangista entre els joves s'hagi de subestimar ni deixar de banda. A través del «Frente de Juventudes» i d' «Educación y Descanso», amb les seves múltiples ramificacions a les empreses, barriades, organitzacions esportives, de caràcter recreatiu, cultural, etc., la Falange s'esforça per crear-se una base jovenívola, corrompent i emmetzinant ideològicament els joves que cauen a les seves mans.

La premsa, la ràdio, el cinema, les escoles i les universitats, tots els aspectes de la vida diària estan plens de propaganda ideològica del falangisme. En aquestes condicions, es difícil d'isolar-se completament, immunitzar-se contra llur penetració. Es especialment difícil per a certes capes de la joventut que per la posició social de llurs famílies no pateixen tan durament com els joves obrers o pagesos els efectes del règim.

Es recolzant-se en alguns nuclis de joves d'aquesta naturalesa, reforçats i enquadrats per aventurers, per gent desclassada i desitjosa d'una vida fàcil i pels senyorets fills dels jerarques falangistes i de la gran burgesia i propietaris del camp, com Franco ha pogut muntar les seves organitzacions jovenívoles.

L'Església catòlica, els seus dirigents al cap, està al servei d'aquesta obra de corrupció de la joventut. «*La Vanguardia*» del dia 31 d'agost ens informa, per exemple, del sermó-discurs polític adreçat pel canonge Carceller, en representació del cabilde del temple del Pilar de Saragossa, als membres del «Frente de Juventudes» que assisteixen al «Campamento Nacional de Mandos», en el qual els escollits per a fer d'esbirros es preparen per a llur ignoble treball.

Després de felicitar-los xardorosament per llur nomenament, els digué:

> «Sois la esperanza de la Patria, y digan lo que quieran los enemigos de España, mientras sea así la juventud no hay que temer.»

L'Església, que tant s'ha distinguit pel seu ajut incondicional al règim franquista, col.labora també activamente amb Falange per tal de corrompre la consciència de la joventut, no solament en el marc de les activitats pròpiament religioses, força importants, sinò també en el terreny pròpiament polític.

Molts catòlics honestos comprenen que aquest no és el veritable camí de la defensa de la religió. Que aquest és el camí de la defensa del falangisme i de la complicitat amb el règim, la qual cosa representa un veritable périll per a ella.

Algunes veus catòliques autoritzades s'han aixecat ja contra aquesta mixtificació de la religió, i és evident que els seus interessos com a tal i els de les masses catòliques no estan en la complicitat amb el franquisme, sinò en la lluita de tots els catòlics honrats contre aquest i per la Repùblica.

Ni amb l'ajut de l'Església la Falange no obtindrà que la joventut marxi al seu costat. Les organitzacions clandestines de la joventut, les de la J.S.U. al seu davant, són la millor garantia que tot fent honor a llurs tradicions d'amor a la llibertat, els joves dels pobles hispànics seguiran éssent una força considerable en la lluita contra el franquisme i per la Repùblica.

Le gérant: Mathilde KŒNIG.

S.A.F.I.J.
10, rue Montmartre, Paris-1er
André JOLY, imprimeur.

ON ARRIBA EL CINISME FALANGISTA

Un document oficial de les Corts de la Repùblica, aparegut fa pocs dies, denuncia altre cop davant el món la monstruositat jurídica i política del terrorisme d'Estat instaurat per la rebel.liò militar a Espanya. Entre altres detalls interessants, publica la xifra de 350.000 ciutadans de la Repùblica Espanyola en llibertat condicional. Aquests presoners a mitges són generalment confinats en indrets on no poden guanyar-se la vida, i han de presentar-se a la presó del poble o ciutat el primer de cada mes, i alhora presentar mensualment un informe de llurs activitats durant el mes anterior a les mateixes autoritats del cos de presons.

Val la pena precisar que aquests centenars de milers de presoners a mitges han rebut, en sortir cadascun de la presó o el presidi, un document d'«identitat» (!) i de «recomendación y garantía» (!!) amb fotografia, empremtes digitals, signatures i segells de tota mena de les autoritats penitenciàries que, com a única excepció monstruosa al món sencer, tenen pel que es veu a l'Espanya de Franco unes inconcebibles facultats governatives.

El document diu, entre altres instruccions per a la víctima, com ha de presentar-se a la presó, «y si no la hubiere en la localidad a la autoridad gubernativa». Queda ben clar, doncs, que manen més els carcellers que les autoritats governatives civils. Però el paràgraf final d'aquestes prescripcions és tot un monument de cinisme i d'inconsciència que retrata ben al natural el salvatge règim falangista. Val la pena de copiar-lo íntegre:

> «La Junta de Disciplina de esta Prisión, así como las Autoridades superiores y las de la provincia en que va a residir, se interesan vivamente por su suerte; podrá contar con la ayuda y consejo de dichas Autoridades y de esta Junta, y en esta Prisión UN LUGAR DE RETIRO Y PROTECCION —subratllem nosaltres— HALLARA SIEMPRE EN CASO DE DESGRACIA.»

No creiem que mai ningú hagi fet servir, si no era per força, un document semblant com a prova d'identitat. Tampoc no creiem que tingui gran crèdit com a recomanació de cap mena, si no és davant els antifeixistes, i encara aquests necessiten altres proves de patriotisme que un document expedit per la Falange i que podria encobrir agents d'aquesta. Per l'únic que serveix és per recalcar quina sola llibertat existeix a casa nostra i a tots els pobles hispànics: la de morir-se de gana o anar-se'n a la presó.

Es possible que la frase subratllada faci riure algunes persones, vista des de l'estranger. Però la realitat tràgica que simbolitza estronca la rialla i corglaça el somriure dels que sofreixen a l'interior i dels que a tot arreu ens sentim solidaris del martiri del nostre poble i fem tots els possibles per a acabar-lo.

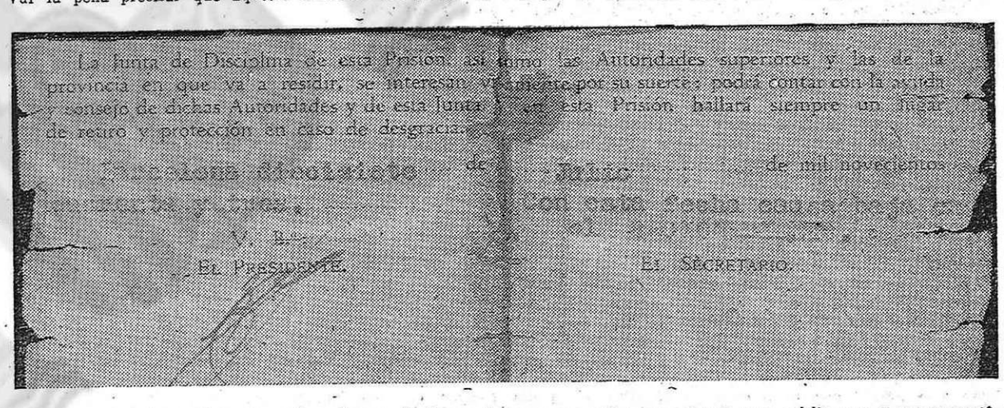
La Junta de Disciplina de esta Prisión, así como las Autoridades superiores y las de la provincia en que va a residir, se interesan vivamente por su suerte; podrá contar con la ayuda y consejo de dichas Autoridades y de esta Junta, y en esta Prisión hallará siempre un lugar de retiro y protección en caso de desgracia.

V. B.

El Presidente. El Secretario.

«INFORMACIO» FALANGISTA

La premsa falangista, sempre tan ben informada que, segons ella mateixa, fa de model a tot el món, troba sovint manera de repetir que Franco és tan ben vist per totes les terres.

Un dia insinuen que Mèxic tal vegada farà *el primer pas* per a comerciar oficialment amb ell, un altre s'aconsola afirmant que Xile i l'Uruguai *no trencaran les relacions diplomàtiques* (!) ara que els Estats Units han fet expulsar els comunistes del Govern xilè, un altre dissimula com pot que la delegació falangista ha estat foragitada o no rebuda per un congrés internacional més... Al mateix temps, els portantveus conscients o inconscients de la Falange a França i arreu — a l'interior no gosen— fan córrer de tant en tant que la pròpia U.R.S.S. ha enviat delegats comercials a Espanya, que reconeixarà Franco, etc., fins que els fets apareixen tan evidents que han de tornar a callar una llarga temporada.

La darrera invenció falangista és que

> «Bolivia, con sus ministros comunistas, ha restablecido sus relaciones diplomáticas con España.»

Aquesta afirmació de la mal anomenada «*Vanguardia Española*» de Barcelona és molt categòrica i faria gran impressió. Llàstima que presenti dos inconvenients:

1. — A Bolívia no hi ha hagut mai cap ministre comunista.

2. — Bolívia no ha reprès les relacions diplomàtiques amb Franco.

Davant d'això, la veritat que els falangistes amaguen acaba sempre per surar, i per molta llana que quedi al món no tothom té les orelles tan llargues com els seus «escribidores».

La cultura nacional de Catalunya

mòcrates —encara operants avui—, a reedilades divisions interiors —més o menys fomentades, aquestes, per agents de l'enemic com els del P.O.U.M.—, a inferioritats materials insuperables i a traïcions descarades, caigué passatgerament Catalunya i després d'ella, s'eclipsà la Repùblica Espanyola que havia començat a reconèixer el nostre dret nacional. I la barbàrie torna a desfermar-se amb més brutalitat que mai. La Falange es posà a cremar llibres catalans per edicions completes, car tanta lletra impresa ofenia els seus mercenaris analfabets. No hi hagué més escoles ni biblioteques. No sobrevisqué cap organisme d'alts estudis. Els magnífics edificis escolars —molts construïts en temps de la Repùblica, i la majoria fets amb sacrifici durant la guerra antifeixista—, que eren orgull de les nostres comarques i de la Barcelona metropolitana, foren convertits en estables de mules o en caserna de nazis. Per segon cop al llarg de la Història, com quan l'entrada dels Borbons, la Universitat Catalana fou closa. Tota premsa en català fou suprimada. Els ateneus, dispersats. La Biblioteca de Catalunya, veritable biblioteca nacional, niu de la joventut estudiosa, fou esporgada i desbaratada per a acabar dient-ne Biblioteca «Central», car el nom sol de Catalunya ofèn els nostres botxins perquè els recorda els crims que no han deixat de cometre. Les denominacions d'establiments o indrets en llengües estrangeres —excepte l'alemany i l'italià— foren canviats o abolits, i hom comprengué entre les llengües estrangeres la llengua catalana, a Catalunya! Foren assassinats Companys i Rahola, Battestini i Carrasco, Girabau i Peiró. Hom volgué destruir la indústria i el comerc, l'agricultura i la navegació de Catalunya, emportant-se'n les fàbriques i els estocs. Sense parlar de l'horrible terror polític, religiós, social i nacional, en el terreny de la cultura estricta no són respectats persones ni coses, institucions ni prestigis de cap mena. Pau Casals és el símbol vivent de la cultura catalana perseguida, que no es vol doblegar. I un altre símbol li fa parió: el Servei Meteorològic de Catalunya, assaltat a cops de destral, amb els arxius escampats, llançats a les flames, pel sol fet d'estar escrits en català i d'haver prestat servei, durant la guerra, a la gloriosa aviació republicana. Aquest servei havia publicat, en oposició a la dictadura del general Primo de Rivera, un atlas de núvols que fou considerat internacionalment com el millor aparegut fins aleshores. Però la sang que porten els franquistes a les mans i als ulls no els permet de mirar els núvols ni de pensar en l'opinió internacional.

Catalunya, però, viu i batega. Colgada sota les cendres dels pergamins esquinçats al vent i des retaules bombardejats, entre les sales desertes dels museus saquejats pels falangistes, per pobles i ciutats miserables a les escoles on no canten fa vuit anys les veus clares dels infants, roman present i poderosa. I si la seva paraula no arriba a tot l'univers des de dintre mateix de la terra profanada, hi ha un Govern que la representa sempre, uns homes i uns partits que la serveixen, una consciència nacional unànime que ningú no pot perseguir en el reducte del pensament.

L'idioma nacional dels catalans ressona encara. Com el dels bascos. Com el dels gallecs. Com el dels castellans, els quals també sofreixen com nosaltres per la prostitució de llur noble cultura i pel terrorisme falangista. Els diaris, i els llibres, i les revistes, i els discursos en català estan refugiats, momentàniament, a l'estranger, s'estenen a través dels continents i dels dies, deixant a llur pas florides admirables, d'herois ardents i de joveneses prometedores. Hi ha ràdios, a milers de quilòmetres l'una de l'altra, que encara parlen català alguna hora, de Mèxic a Moscou i de Praga a Xile i a Londres. I, dintre el país, tot allò que no pot aparèixer a la claror es manifesta en forma de diàlegs, de danses, de lletres íntimes i d'estudis ocults i neguitosos. O també en forma de vagues i de trets, de manifestacions i de periòdics clandestins que, ultra les veritats evidents que proclamen, tenen una virtut superior als ulls de les masses: estan escrits en català.

Ara que el proletariat de Catalunya ha pres consciència del seu paper històric, de dirigent polític de la nació, és més que probable que els errors d'adés no tornaran a repetir-se. Catalunya trobarà un camí lluminós en les perspectives del futur. No oblidant mai el valor universal que tostemps mantingué la seva cultura, es posarà al servei de l'univers una altra vegada, amb les gestes inèdites que prepara, covades en les hores d'opressió, de sofriment i de vilipendi.

Aleshores, ningú ja no podrà discutir el nostre dret a la plena i total llibertat de la nació. Les institucions seran restaurades, completades i enriquides. La cultura catalana no tindrà limitacions de cap mena, i una població més vasta i creixent la podrà assimilar i conrear fins a l'infinit, cara a l'esdevenidor. Aquesta cultura podrà influir decorosament en altres, al mateix temps que seguirà la tradició de saber-se nodrir amb aportacions alienes quan aquestes en siguin dignes. Buscarem en la terra nutrícia i en els arxius les riqueses del passat, i n'hi afegirem de noves. I la nova plenitud no serà ja un afer de seleccions, més o menys limitades o pretensioses. Farem una política de la cultura —que ja inicià la Repùblica— de cara a tota la nació. No pas una política intel.lectualista, de cenacle i de torre de vori, d'arqueologia i de jocs florals noucentistes, sinò una política de creació, de valoració, de difusió de tresors autèntics.

No és possible pensar sense emoció profunda en aquesta Catalunya que estem creant fa un mileni i que hem de crear, encara, nosaltres, homes d'avui, amb el pensament i amb el pit i amb els braços. En aquesta Catalunya que sorgeix no hi haurà diferència artificiosa entre els intel.lectuals i el poble, perquè els intel.lectuals seran poble, del poble. Ells creuran, descobriran, investigaran per a tots, i el conjunt de la massa ciutadana els podrà comprendre i seguir car no existiran barreres ni diferències en una societat alliberada. Esser intel.lectual, en el sentit més noble de la paraula, no serà, com avui, objecte de desdeny o de privilegi, car no hi haurà privilegis ni menyspreus, però l'esforç posat al servei de les multituds serà pagat per aquestes amb l'única recompensa legítima; l'afecte i la reconeixença populars envers els bons servidors de la Pàtria.

Així continuarà i culminarà la Catalunya moderna, petita i lliure, industriosa, forta i heroica, però també sensible i refinada en els seus ocis. La Catalunya de Maragall i Verdaguer, de Guimerà i de Morera, de Layret i de Martí i Julià, de Segui i de Jové i Bruguera. Car no hem d'oblidar que aquesta Catalunya haurà nascut de les tombes i les batalles, dels soldats i guerrillers de deu anys a l'interior i els sacrificats o bé glorificats en tants exèrcits durant la guerra mundial. I hem de pensar especialment amb un intim fervor en aquells autors, coronats de llorers o incògneguts encara, que enllà de la nació o dintre mateix de la nostra terra conreen amb amor indecible la ciència o l'art, el vers —aram o fulla de rosa— o la prosa— marbre i or o aigua cantadora— en l'idioma català que els falangistes volgueren anorrear.

(c) Ministerio de Cultura 2005